

Periode 1 januari - 30 september

Periode 1 januari - 30 september

Najaarsnota 2023 Purmerend

Inhoudsopgave

1 Inleiding en algemeen beeld	3
2 Samenvatting en financieel resultaat	10
3 Ontwikkelingen Oekraïne	15
4 De Programma's	19
5 Financiële overzichten	35
5.1 Algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien en VPB	36
5.2 Resultaatbestemming en reservemutaties	43
Bijlage (structurele) effecten 2024-2027 Najaarsnota	49

1 Inleiding en algemeen beeld

Inleiding

Dit is de Najaarsnota 2023. Met deze nota legt het college van B&W tussentijds verantwoording af aan de raad over de vorderingen die zijn gemaakt in het realiseren van de doelen zoals opgenomen in de programmabegroting 2023, en de inzet van middelen hiervoor. In deze Najaarsnota gaan we in op de stand van zaken per programma en welke afwijkingen we verwachten voor 2023. Verder geven we inzicht in de stand van zaken van de uitvoering van belangrijke zaken zoals de bouw van woningen, investeringsprojecten, de grondexploitaties, opvang vluchtelingen uit Oekraïne en de bedrijfsvoering van de gemeente Purmerend.

Algemeen beeld

Iedere dag werken we aan de verdere ontwikkeling van de leefomgeving van onze gemeente en het ondersteunen van bewoners daar waar dat nodig is. We ontwikkelen nieuw beleid en passen het bestaande aan als daar aanleiding toe is - waaronder bijvoorbeeld de herijking van het armoedebeleid en de concept-nota Jeugdzorg. We hebben het afgelopen jaar Oekraïense ontheemden opgevangen nu de oorlog in Oekraïne voortduurt en het nog enige tijd kan duren voordat het land hersteld is. We werken ook verder aan de transities en opgaven in onze omgeving – waaronder onze woningbouwopgave, de beweging naar minder energieverbruik, en de ontwikkeling van onze bedrijventerreinen en de binnenstad.

We zien ontwikkelingen die vragen om onze inzet of gevolgen hebben voor onze gemeente. De toenemende bestaansonzekerheid vraagt om een versimpelde aanpak. De oplopende bouw- en rentekosten voor woningbouwontwikkelingen betekenen dat bouwprojecten minder makkelijk tot uitvoering komen en we als gemeente in toenemende mate een rol hebben om deze projecten ten uitvoering te brengen. De veiligheidsincidenten hebben de omgang met onze jongeren en hun omstandigheden nieuwe aandacht gegeven.

In onderstaande paragrafen zijn een aantal van deze ontwikkelingen opgenomen.

Bestaanszekerheid

We zien dat bestaanszekerheid door onder andere de hoge inflatie van de afgelopen periode steeds meer onder druk staat. Ook de ingewikkeldheid van alle regelingen draagt daar niet aan bij. De ongelijkheid neemt in heel Nederland toe, en we zien dat die verschillen niet altijd beperkt blijven tot geld. Die gaan ook steeds vaker over arbeidscontracten, toegang tot het onderwijs en zorg, en gezondheidsverschillen. Het is een landelijk fenomeen dat ook speelt als onze gemeente. Als gemeentebestuur hebben we daarin een belangrijke rol. Van alle overheidslagen staan we het dichtst bij onze inwoners en hebben meer zicht op wat er speelt – om van daaruit na te denken wat er nodig is voor ondersteuning.

Daarom richten we ons de komende periode op het versterken van de positie van onze bewoners en er te zijn voor iedereen die een steuntje kan gebruiken. We zoeken daarin bewust naar hoe iemand het beste geholpen is en niet waar iemand recht op heeft. Ondersteuning kan verschillende vormen aannemen en niet iedereen is met hetzelfde geholpen – maatwerk blijft nodig. Met de herijking van het armoedebeleid hebben we als organisatie een nieuwe stap gezet om onze aanpak aan te passen op wat er anno 2023 nodig is op het gebied van armoede en bestaanszekerheid. We blijven binnen

het maatschappelijk domein keihard werken om iedereen gelijke kansen te bieden en een zetje te geven waar dat kan.

Jeugdzorg

In Purmerend zien we dat het met het overgrote deel van de kinderen in onze gemeente goed gaat – maar ook hier zien we moeilijke gezinssituaties, langere wachtlijsten en een grotere vraag naar de specialistische jeugdzorg. Ook de periode van corona waarin kinderen gedwongen thuis zijn gebleven en een toename van het digitale pesten bieden moeilijke situaties. Speciale aandacht gaat dit jaar uit naar een deel van de jeugdigen binnen onze gemeente, en specifiek voor die groep kinderen dat slachtoffer of dader is van de recente veiligheidsincidenten. De vaak jonge leeftijd van de daders en slachtoffers valt daarbij op. Dat is onderdeel van een landelijk fenomeen waarbij we zien dat er meer sprake is van geweld en meer noodzaak is tot het bieden van specialistische jeugdzorg. Met de concept-jeugdnota hebben we een eerste blik gegeven op wat we landelijk en in onze gemeente zien gebeuren en wat we als gemeentebestuur daarin willen doen. We zetten daarbij de komende jaren in op preventie, normaliseren, eigen kracht en samenwerking.

De daling van het gemiddeld aantal jeugdigen in de zorg zet zich door in 2023. Tot en met september 2023 zitten er 6% minder jeugdigen in de zorg ten opzichte van 2022. Dat komt mede door de inspanningen op het gebied van preventie. Het gaat hierbij om het gebruiken van de kracht van het netwerk en de omgeving van een kind, zodat iedereen gezond en veilig kan opgroeien. Maar ook het klein houden van hobbels wanneer dat kan en er vroegtijdig bij zijn voordat er meer intensieve jeugdzorg nodig is. Ondanks deze inspanningen stijgen de kosten van gespecialiseerde jeugdhulp met 12%. De stijging in kosten komt doordat de duur, de complexiteit en de intensiteit van de zorg toeneemt. Kinderen blijven langer in de zorg, de problematieken worden ingewikkelder en de behandelingen intensiever. Dat is zorgelijk en heeft onze aandacht.

Per saldo leidt de stijging van de kosten tot een ruim hoger budget. Hierbij valt het volgende op te merken:

- Bij duurzame zorg/niet duurzame zorg zien we een stijging van de gemiddelde kosten in de prognose ten opzichte van 2022 van 20%, waarbij ook sprake is van een grote verschuiving van niet duurzame zorg naar duurzame zorg. Duurzame zorg is veel duurder.
- Bij verblijf zien we een stijging van de totale gemiddelde kosten in de prognose ten opzichte van 2022 van 15%.
- Bij landelijke inkoop zien we een stijging van de totale gemiddelde kosten in de prognose ten opzichte van 2022 van 87%. Het gaat hier in verhouding om een zeer klein aantal jeugdigen die zeer dure zorg afnemen.
- Het onderdeel maatwerkovereenkomsten zit op hetzelfde niveau als vorig jaar, maar daar is geen rekening mee gehouden in de begroting van 2023 omdat vorig jaar 2 jeugdigen hele dure zorg nodig hadden. Het beeld was dat dit incidenteel zou zijn, maar dat is niet het geval. Het blijkt meerjarig nodig te zijn.

Per saldo wordt er in deze Najaarsnota € 3,65 miljoen bijgeraamd. Het college heeft in de begroting 2024 circa € 1 miljoen structureel bijgeraamd. Voor het overige tekort is geen dekking in de begroting aanwezig. De Hervormingsagenda Jeugd en onze eigen Jeugdnota zijn daarbij belangrijke kaders.

Opvang ontheemden

Zowel de asielcrisis als de oorlog in Oekraïne zijn onverminderd actueel en urgent. Landelijk is er voor asielzoekers en Oekraïense ontheemden een groot tekort aan beschikbare opvangplekken. Het Rijk doet een groot beroep op gemeenten en Veiligheidsregio's om deze groepen, maar ook minderjarige vluchtelingen en statushouders, van opvang en van huisvesting te voorzien. Wekelijks ontvangt het college brieven vanuit het ministerie met de dringende roep om meer opvangplekken te realiseren. De verwachting is daarbij dat deze opgave de komende jaren blijft vragen om samenwerking en inzet van onze organisatie en gemeenschap. In de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland is gekozen om samen te werken op deze opgave.

Onze omgeving

Onze omgeving staat nooit stil en zeker de komende jaren niet. We hebben te maken met steeds schaarser wordende ruimte waarin allerlei ontwikkelingen een plek krijgen: van wonen en parkeren tot duurzaamheid en groen. De Omgevingswet is in aantocht – een wet waarin de samenhang tussen mens en omgeving centraal staat. Ondanks dat we de nodige voorbereidingen hebben getroffen en goed voorbereid zijn op de wet zal de Omgevingswet de komende jaren van invloed zijn op de ontwikkelingen in onze omgeving. Als gemeentebestuur staan we aan de lat om de gemeente voor te bereiden op de toekomst, de beweging naar minder energieverbruik en andere vormen van energie te begeleiden en de verschillende claims op de schaarse ruimte te wegen en de ruimtelijke puzzel te blijven leggen.

Woningbouwambitie

We zien dat de bouwkosten en de gestegen rente ertoe leiden dat bouwprojecten minder makkelijk dan voorheen van de grond komen. Dat is een landelijke ontwikkeling die ook in onze gemeente gevoeld en zichtbaar wordt. We hebben de koers ingeslagen een groot aantal woningen te bouwen in alle segmenten zodat het voor iedereen die dat wilt mogelijk is om in Purmerend te wonen, te werken en te recreëren. Zodat jongeren hier een kans krijgen op de woningmarkt en in Purmerend kunnen blijven wonen, en dat ouderen een passend woonaanbod hebben waar zij ook gebruik kunnen maken van voorzieningen die nodig zijn.

Ondanks de grotere landelijke trends die van invloed zijn op onze lokale projecten hebben we de afgelopen maanden hard gewerkt aan onze woningbouwopgave. Op veel projecten zijn we – samen met de corporaties en marktpartijen – actief bezig om deze alsnog van de grond te krijgen. Dat doen we door samen te kijken waar we de projecten kunnen versnellen, subsidies aan te vragen voor de kosten en door middelen te gebruiken van de reserve woningbouwprogrammering (voor de sociale huur). We zien dat deze aanpak inspanning vraagt maar wel haar vruchten afwerpt – en dat we daardoor in een onzekere en snel ontwikkelende markt kunnen blijven werken aan de voortgang van onze woningbouwopgave.

Stormschade Poly

Op 5 juli 2023 waaide één van de zwaarste zomerstormen in 50 jaar over ons land, de storm 'Poly'. Het gevolg van dergelijke stormen is dit jaar in Purmerend duidelijk zichtbaar geworden. Toen de storm gaandeweg de middag afnam is gestart met het ruimen en inventariseren van de schade. Met name alle doorgaande wegen vrijmaken en zorgdragen dat alle calamiteitendiensten weer ongehinderd overal bij konden had eerste prioriteit. Binnen 24 uur was alles in Purmerend weer goed bereikbaar. Er is de afgelopen maanden hard gewerkt om de schade op te ruimen, maar er

is nog veel te doen. Niet omgewaaide maar scheefstaande bomen worden op veiligheid getoetst en mogelijk alsnog verwijderd. Dat is in aanvulling op het frezen van stobben, het verwijderen van stronken en de lantaarnpalen, verkeersborden en het straatwerk herstellen daar waar dat nodig is. Als dat allemaal gedaan is kunnen we aan de slag met de herplanting van bomen. Het plan van herplanting moet nog nader worden uitgewerkt en alle herplanting zal in 2023 niet meer gerealiseerd worden. De gevolgen van de storm zullen dus nog een uitloop hebben naar 2024 en 2025.

Gemeente en de arbeidsmarkt

We hebben te maken met een krappe en ingewikkelde arbeidsmarkt. Er is meer durf om van baan te wisselen. In een krappe arbeidsmarkt is talent schaars en heeft een medewerker een sterke onderhandelingspositie. We zijn om het talent en de kwaliteit aan onze gemeente te verbinden anders (op meerdere manieren) gaan werven, en onze wervingsuitingen hebben een professionelere look en prikkelende teksten gekregen. Dit heeft zich uitbetaald in een mooie instroom van nieuwe medewerkers ondanks de ingewikkelde arbeidsmarkt. We zien elk jaar een stijging van het aantal vacatures. De gemeente groeit en daarmee ook onze organisatie. In 2022 zijn er 119 vacatures gepubliceerd en daaruit hebben we 150 nieuwe medewerkers geworven. In oktober 2023 staat de teller al op 109 gepubliceerde vacatures. Vooruitkijkend naar eind van jaar is de verwachting dat het aantal vacatures nog flink zal stijgen.

Investeringsopgave

Bij het opmaken van de Najaarsnota is circa € 26 miljoen aan investeringsuitgaven gedaan. Vorig jaar was dit nog € 15 miljoen. Het is een goede sprong voorwaarts. Desondanks blijven de investeringen wel achter op de beoogde investeringsopgave van € 99 miljoen. Dit komt met name door onderbestedingen van begrote investeringen voor het integraal huisvestingsplan onderwijs, binnen- en sportaccommodaties, verbouwing P3 en wegen / bruggen / riolering. We zien dit ook terug in de schuldontwikkeling. De geraamde financieringsbehoefte dit jaar betrof afgerond € 50 miljoen, maar tot op heden is er nog geen nieuwe langlopende lening afgesloten. De verwachting is dat er in november 2023 wel een langlopende lening zal worden aangetrokken. Het investeringsniveau ligt dus flink hoger dan vorig jaar, maar de projecten hebben te maken met schaarse interne capaciteit, ruimtelijke procedures, de capaciteit van aannemers en schaarste van materiaal. Dit beïnvloedt het investeringstempo en daarmee de hoogte van de investeringsuitgaven.

Gebiedsontwikkelingen

De voortgang in de gebiedsontwikkelingen in 2023 kenmerkt zich door een toenemende mate van onzekerheid. In de gebieden waar de gemeente actief grondbeleid voert, dus bouw kavels verkoopt, is te zien dat grondtransacties achterblijven op de prognose. Ook verlopen onderhandelingen met marktpartijen over de hoogte van grondprijzen moeizaam. Dit is vooral te merken bij gronden die bestemd zijn voor woningbouw. Bij de gronduitgifte in de Baanstee Noord is het voornaamste probleem de beperking op het elektriciteitsnetwerk. Nieuwe bedrijven kunnen nog steeds geen aansluiting krijgen. Liander verwacht het probleem tegen het einde van 2026 opgelost te hebben. Vorig jaar was al de inschatting dat er weinig kavels verkocht zouden worden. Deze verwachting lijkt uit te komen. De grondexploitatie Baanstee-Noord is de belangrijkste voedingsbron voor de bestemmingsreserve gronden. Door de achterblijvende kavelverkoop geeft de grondexploitatie daardoor ook minder voeding aan de bestemmingsreserve gronden. De

bestemmingsreserve gronden is onder andere een belangrijke dekkingsbron voor de plankosten van nieuwe gebiedsinitiatieven.

Resultaat op hoofdlijnen

In de Najaarsrapportage 2022 prognosticeerden wij nog een resultaat van € 12,1 miljoen. In de jaarrekening 2022 werd dit zelfs € 20,1 miljoen. Een aanzienlijk bedrag dat met name is gekomen door incidentele meevallers, zoals extra geld vanuit het Rijk. Andere factoren die daarop van invloed zijn geweest zijn dat door de groei van de gemeente en het ambitieniveau niet alle planningen zijn gehaald. In deze Najaarsnota 2023 is daar geen sprake meer van: we komen niet uit. Hoewel we nog wat extra ruimte krijgen uit de algemene uitkering (€ 2,7 miljoen) is het beeld over 2023 als geheel negatief: € 2 miljoen. Dit komt grotendeels door een viertal grote ontwikkelingen: de bouwleges, de jeugdzorg, de bijstandsuitkeringen en de stormschade van deze zomer.

Het meerjarenbeeld is nagenoeg gelijk aan het beeld dat u gepresenteerd is in de brief over de septembercirculaire 2023. In de huidige stand van de Najaarsnota daalt de algemene reserve met bijna € 8,1 miljoen (door overheveling budgetten van voorgaande jaren inclusief energietoeslag en door toevoeging van de volledige winst grondexploitaties 2022 naar de reserve gronden) en de bestemmingsreserves met € 6 miljoen (met name door de verliesneming Waterlandkwartier en de omzetting van de reserve onderhoud vastgoed naar een voorziening).

Begrotingswijzigingen bij de Najaarsnota

Bij de Najaarsnota wordt de 13e begrotingswijziging 2023 aan de raad voorgelegd. De bijstellingen die een effect hebben op 2024 en verder worden meegenomen als 2e wijziging op de programmabegroting 2024. Op deze manier wordt 2024 gestart met de meest actuele stand van de budgetten.

Leeswijzer

- In hoofdstuk 2 wordt een samenvatting gegeven van de veranderingen van alle programma's die leiden tot een toe- of afname van de begrotingsruimte.
- In hoofdstuk 3 worden de financiën van de opvang van Oekraïense vluchtelingen in beeld gebracht.
- In hoofdstuk 4 is een totaaloverzicht opgenomen van de veranderingen op de programma's en de beleidsvelden. De stand tot en met de Voorjaarsnota 2023 is weergegeven. De afwijkingen worden toegelicht als deze meer dan € 100.000 bedragen per programma en beleidsveld, of een toezegging in een eerdere berichtgeving, betreffen dan worden deze toegelicht. Risico's worden apart benoemd als er nieuwe ontwikkelingen zijn. Dit geldt ook voor reserves, voorzieningen en kredieten.
- In hoofdstuk 5 zijn de financiële overzichten weergegeven. Deze bestaan uit de ontwikkeling van de algemene dekkingsmiddelen, de overhead, onvoorzien en de vennootschapsbelasting (VBP). Ook wordt het resultaat en het verloop van de reserves verder toegelicht. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen veranderingen in de bestemmingsreserves en de algemene reserve.
- In de bijlage is een totaaloverzicht opgenomen van de structurele effecten die voortvloeien uit deze Najaarsnota 2023. De toe- of afname van de begrotingsruimte maakt onderdeel uit van de 2e wijziging op de primitieve begroting 2024.

In de tabellen kunnen afrondingsverschillen zichtbaar zijn tussen de som van de afzonderlijke producten en het gehele programma.

2

Samenvatting en financieel resultaat

Samenvatting

In onderstaande tabel staan alle bijstellingen ten opzichte van de Programmabegroting 2023. In de hoofdstukken die hierop volgen wordt verder ingegaan op wat dit betekent voor de programma's en de financiële overzichten.

	Primitieve begroting	Mutaties Voorjaarsnota 2023 (wijziging 1 t/m 9)	Voorjaarsnota 2023 (wijziging 1 t/m 9)	Mutaties Najaarsnota 2023	Bijgestelde begroting 2023 (wijziging 1 t/m 13)
De programma's:					
PGR01 Publieksdiensten	-4.050	-339	-4.389	-1.043	-5.432
PGR02 Samenleving	-123.914	-14.310	-138.224	-320	-138.544
PGR03 Wonen	-376	-164	-539	-64	-603
PGR04 Milieu	-502	-3.553	-4.056	5.948	1.892
PGR05 Bereikbaarheid	-531	-1.113	-1.643	-185	-1.829
PGR06 Beheer openbare ruimte	-19.178	-5.676	-24.854	-78	-24.932
PGR07 Ruimtelijke ordening	-2.422	-2.560	-4.983	-6.492	-11.474
PGR08 Veiligheid	-10.409	-124	-10.533	-111	-10.644
PGR09 Economie	-1.042	-1.281	-2.323	245	-2.078
PGR10 Bestuur & concern	-4.863	-217	-5.080	-217	-5.297
Subtotaal programma's	-167.287	-29.336	-196.624	-2.317	-198.940
Financiële overzichten:					
Algemene dekkingsmiddelen	205.834	-923	204.912	6.813	211.725
Overhead, Vpb en onvoorzien	-26.784	-1.602	-28.386	-684	-29.070
Subtotaal financiële overzichten	179.051	-2.525	176.526	6.129	182.655
Resultaatbestemming en reservemutaties:					
Bestemmingsreserves	2.849	8.378	11.227	-5.200	6.027
Algemene reserve	-1.443	10.677	9.234	-1.107	8.127
Subtotaal reserves	1.406	19.056	20.461	-6.307	14.154
Totaal financieel resultaat Najaarsnota 2023	13.169	-12.805	364	-2.495	-2.131
	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Nadelig	Nadelig

Zoals in de aanbestedingsbrief is gemeld, is het beeld over 2023 als geheel negatief. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn:

- Bouwleges (€ 0,8 miljoen). Door de daling in de vergunningaanvragen worden er minder WABO-leges ontvangen.
- Actualisatie Jeugdbudget (€ 3,6 miljoen). Ondanks de daling van het aantal kinderen in zorg is er sprake van een explosieve stijging van de kosten.
- Actualisatie uitkeringen en BUIG budget (€ 1,3 miljoen). Als gevolg van de stijging van het minimumloon en door de toename van het aantal uitkeringen stijgen de lasten van bijstandsuitkeringen. De financiering vanuit het BUIG-budget schiet daarvoor dit jaar tekort.
- Stormschade Poly (€ 1,4 miljoen). De stormschade door Poly d.d. 5 juli 2023 is geraamd op € 1.356.500. Dit is exclusief de schade aan het Trimpad.
- Gebleken is dat doorstroom en doelgroepen beschermd wonen veranderen. Hierdoor blijft op de subsidie Leviaan een bedrag van € 1,3 miljoen over voor de jaren 2022 en 2023.

- De mei- en septembercirculaire pakt incidenteel € 2,7 miljoen voordeliger uit voor de gemeente in 2023. Dit voordeel wordt met name veroorzaakt door een stijging van het nominale accres (lonen- en prijzen).
- Positieven gevolgen uitspraak over de koepelvrijstelling Belastingdienst voor Werkom (€ 0,7 miljoen voordeel)
- Actualisering parkeerexploitatie (€ 0,8 miljoen nadeel)

Financieel resultaat

Onderstaande tabel geeft aan uit welke onderdelen het financieel resultaat over 2023 is samengesteld. Het gaat om bedragen x € 1.000, waarbij een '+' staat voor voordelig en een '-' voor nadelig. Een nadere toelichting op deze (en alle overige) bijstellingen is te vinden in hoofdstuk 4 bij de financiële afwijkingen per programma en beleidsvelden.

Voorgestelde bijstellingen Najaarsnota 2023 via begrotingssaldo	Programma	Voordeel	Nadeel
Actualisatie reisdocumenten en naturalisaties	01. Publiekdiensten	248	-
Verkiezingen Tweede Kamer november 2023	01. Publiekdiensten	-	-125
Actualisatie WABO-leges	01. Publiekdiensten	-	-800
Hogere inhuurkosten bezwaar- en beroepschriften	01. Publiekdiensten	-	-440
Achterblijven kaartverkoop, energielasten, terugbetaling corona Theater de Purmaryn	02. Samenleving/K&C	-	-376
Financiering achterstallig pensioen stichting NKT theaterschool	02. Samenleving/K&C	-	-121
Terugdraaien extra subsidie Spurd inzake energiekosten (SPUK MEOZ)	02. Samenleving/S&R	447	-
Actualisatie jeugdbudget (incl.meerkostenregeling Oekraïne)	02. Samenleving/Jeugd	-	-3.560
Aframen budget GGZ in de wijk, GIDS gelden, BRC (via Spuk Gala)	02. Samenleving/MO	174	-
Beschermde wonen teruggave subsidie Leviaan 2022 en 2023	02. Samenleving/MO	1.341	-
Begroting 2024 Participatiebedrijf Werkom (besluit 1584701)	02. Samenleving/W&I	219	-
Actualisatie BUIG-budget	02. Samenleving/W&I	-	-1.305
Toepassing koepelvrijstelling belastingdienst voor Werkom	02. Samenleving/W&I	743	-
Egalisatie straat- en garageparkeren (met reserve parkeren)	05. Bereikbaarheid	-	-754
Uitvoeringsbudget beheer openbare ruimte	06. Beheer openbare ruimte	-	-470
Stormschade Poly	06. Beheer openbare ruimte	-	-1.357
Afkoop jaarlijkse erfpacht	07. Ruimtelijke ordening	358	-
Hogere inhuurkosten bezwaar- en beroepschriften	10. Bestuur en concern	-	-150
Inschalingsverschillen (vrijval)	Algemene dekkingsmiddelen	350	-
Vrijval restant stelpost loon- en prijsontwikkelingen	Algemene dekkingsmiddelen	508	-
Ontwikkelingen gemeentefonds mei- en septembercirculaire 2023	Algemene dekkingsmiddelen	2.705	-
Actualisatie eigen financieringsmiddelen	Algemene dekkingsmiddelen	150	-
Hogere inhuurkosten bedrijfsvoering	Overhead	-	-150
Heffing vennootschapsbelasting (VPB)	Vennootschapsbelasting	145	-
Diverse afwijkingen kleiner dan € 100.000	Diverse programma's	-	-276
Totaal voorgestelde bijstellingen Najaarsnota 2023		7.388	-9.883
Voordelige bijstellingen Najaarsnota 2023		Voordelig	7.388
Nadelige bijstellingen Najaarsnota 2023		Nadelig	-9.883
Totaal voorgestelde bijstellingen Najaarsnota 2023 (tem 13e wijziging)		Nadelig	-2.495

Na de voorgestelde bijstellingen uit deze Najaarsnota 2023 (afgerond € 2,5 miljoen nadelig) is de prognose van het rekeningsaldo voor 2023 afgerond € 2,1 miljoen nadelig.

Prognose rekeningsaldo 2023	Bedrag x € 1.000	V/N
Stand primitieve begroting 2023 (besluit 1574029)	13.169	Voordelig
Bijstellingen Voorjaarsnota 2023 (besluit 1566760)	-12.805	Nadelig
Stand Voorjaarsnota 2023	364	Voordelig
Bijstellingen Najaarsnota 2023 (raadsvoorstel 1589249)	-2.495	Nadelig
Saldo Najaarsnota 2023	-2.131	Nadelig

Overige begrotingsaspecten Najaarsnota

Vacatureruimte en kosten inhuur derden

De kosten van inhuur bedragen tot en met september 2023 € 10,8 miljoen. Daarnaast zijn er tot en met september (voor heel 2023) voor een bedrag van ruim € 4,1 miljoen verplichtingen aangegaan. Totaal € 14,9 miljoen. Dit bedrag kan nog hoger uitvallen als er in het laatste kwartaal nog nieuwe verplichtingen worden aangegaan. Dit staat gelijk aan de inhuurkosten die in 2022 zijn verantwoord. In deze Najaarsnota worden inhuurkosten bijgeraamd in verband met Oekraïne, die gedekt worden door een rijksbijdrage. Daarnaast is er meer ingehuurd in verband met extra bezwaren en beroepen en de vervanging van zwangerschapsverloven welke niet volledig gecompenseerd konden worden. Deze kosten (in totaal € 740.000) zijn niet gedekt en ook deze zijn daarom als bijstelling meegenomen in deze Najaarsnota.

Investeringschema 2023

In de financiële verordening (artikel 5, lid 3) staat dat afwijkingen vanaf 5%, met een minimum van € 10.000, op investeringskredieten tot € 2 miljoen moeten worden toegelicht. Bij overschrijdingen op investeringskredieten vanaf € 2 miljoen geldt dat afwijkingen groter dan € 100.000 worden toegelicht. Daarnaast moet een aanvullende kredietaanvraag aan de raad ter goedkeuring worden voorgelegd. Hieronder vindt u de kredieten terug die worden overschreden en/of onvermijdelijk zijn in de bedrijfsvoering en waar instemming op wordt gevraagd:

- Prijsverhoging: € 35.894 voor de beschoeiing voor de parkeergarage van het Stadhuis.
- Prijsverhoging: € 35.000 voor de aanschaf van het DocuDistri systeem.
- Prijsverhoging: € 153.000 voor het schoolplein van de openbare basisschool De Bloeiende Perelaar.
- Prijsverhoging: € 93.458 voor de ophoging van de kademuren in Purmerend-Zuid.
- Knelpunt bedrijfsvoering: € 55.000 voor aanschaf nieuw dienstvoertuig handhaving.

Overhevelingen programmabudget en resterende bestedingen reserves

We hebben vanwege de vele opgaven en de beperkte capaciteit keuzes moeten maken. Voor de uitvoeringsplannen betekent dit dat een aantal activiteiten niet (geheel) is uitgevoerd in 2023. Voorgesteld wordt deze naar 2024 door te schuiven.

Naast de overheveling van reguliere exploitatiebudgetten geldt dit ook voor uitgaven die ten laste van de reserves zijn geraamd. Hiervoor wordt in het raadsbesluit instemming gevraagd. Voorstellen voor budgetoverheveling zijn getoetst aan de volgende criteria:

- Beleidsinhoudelijke noodzaak.
- Inbedding in de werkplanning/jaarplan van het nieuwe ja(a)ren.
- Effect op de voortgang/uitvoering van de reguliere werkzaamheden/activiteiten.
- De overheveling heeft betrekking op incidentele budgetten.

In hoofdstuk 4 bij de programma's en in hoofdstuk 5.2 bij het onderdeel resultaatbestemming en reservemutaties worden de overhevelingen van budgetten nader toegelicht.

Structurele effecten 2024-2027 Najaarsnota 2023

In de inleiding is aangegeven dat het structurele financiële beeld, zoals dit in de Programmabegroting 2024 is opgenomen, niet wezenlijk is veranderd. Wel zijn er in de begrotingswijziging 2024 bij deze Najaarsnota bijstellingen meegenomen die een effect hebben op 2024 en verder. Deze zijn voor u toegelicht in de bijlage. De belangrijkste zijn:

- Reserveren middelen loon- en prijsontwikkelingen septembercirculaire gemeentefonds op stelpost voor Voorjaarsnota 2024 (2024: € 1,9 miljoen).
- Doorschuiven incidentele budgetten van 2023 naar 2024 (€ 5 miljoen).
- Opnemen gelden Integraal Zorgakkoord (IZA, 2024 € 2,9 miljoen).
- Doorschuiven uitvoering proeftuin aardgasvrij (blok 2, 2024 € 4,1 miljoen).
- Diverse kleinere ontwikkelingen.

Per saldo is de begrotingsruimte 2024 na verwerking van bovenstaande bijstellingen afgerond: € 0,5 miljoen voordelig. Het meerjarenbeeld is nagenoeg gelijk aan het beeld na de 1e wijziging van de primitieve begroting 2024 met uitzondering van 2027. Het nadelige saldo is verbeterd met € 3,5 miljoen door een hogere inkomsten vanuit het gemeentefonds als gevolg van de nieuwe financieringsystematiek (raadsbrief 1589105). In het besluit wordt gevraagd om in te stemmen met de (structurele) effecten voor het meerjarenbeeld 2024-2027 en deze als 2e wijziging op de primitieve begroting 2024 te verwerken.

Tabel financieel beeld begroting 2024-2027 na 2e wijziging primitieve begroting 2024

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Stand primitieve Begroting 2024 (raadsvoorstel 1588250)	4.074	3.986	1.416	52
1e wijziging op de primitieve begroting 2024 (raadsvoorstel 1588250)	-3.720	-3.592	-11.790	-12.763
12e wijziging aanvullend krediet realisatie uitbreiding Leegwaterbad (raadsvoorstel 1588459)	-	175	-	-
2e wijziging op de primitieve begroting 2024: Najaarsnota 2023 (raadsvoorstel 1589249)	195	194	190	3.656
Stand na besluit 12e wijziging 2023 op de primitieve begroting 2024	548	763	-10.183	-9.055
	Voordelig	Voordelig	Nadelig	Nadelig

3 Ontwikkelingen Oekraïne

Inleiding

De oorlog in Oekraïne is onverminderd actueel. Samen met maatschappelijke organisaties, onderwijs, vrijwilligers, bedrijven en de regio zet het projectteam Oekraïne zich dagelijks in voor de opvang. De eerste ontheemden vanuit Oekraïne zijn vanaf begin maart 2022 opgevangen, momenteel zijn dit er 535 op de locaties Burggolf hotel, het voormalig gemeentehuis Middenbeemster, de Intermaris woningen in Wheermolen, de van IJsendijkstraat en de Mercuriusweg (tijdelijk). Naast de opvang in diverse gemeentelijke opvanglocaties bieden ook vele gastgezinnen onderdak.

Het Rijk vergoedt de gemeentelijke kosten voor de opvang van vluchtelingen voor zowel de gemeentelijke als particuliere opvang op basis van een specifieke uitkering (SPUK).

Situatie Purmerend

In onderstaande tabel is een overzicht van het aantal opgenomen.

Opvanglocatie	Aantal opvangplekken
Voormalig gemeentehuis Middenbeemster	75
BurgGolf hotel	225
Intermaris woningen	90
Mercuriusweg	70
Van IJssendijkstraat	75
Totaal	535

Regionale samenwerking

Er is een nadrukkelijke relatie tussen de asielcrisis en de situatie in Oekraïne. Voor beide groepen is er een tekort aan opvangplekken op landelijk niveau. De taakstelling voor opvang wordt via een verdeelsleutel van het rijk en de provincie verdeeld over de veiligheidsregio's en gemeenten. Binnen de Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland is gekozen om de opgaven te verdelen. De gemeente Zaanstad heeft aangegeven de komende 5 jaar (+ 2 jaar mogelijke verlenging) het regionaal aantal asielzoekers (minimaal 1.297) op te vangen. Gelet op deze inspanning heeft Purmerend als tweede grootste gemeente in de regio toegezegd het regionaal tekort aan Oekraïense opvangplekken op te vangen, een opgave die tussen de 500 en 1.500 bedden behelst. De 5 andere gemeenten in de regio spannen zich in om alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV'ers) op te vangen. De taakstelling voor deze groep is ongeveer 100 mensen.

Financieel beeld

In onderstaande tabel zijn de kosten en compensatie voor de opvang in 2023 weergegeven. De inkomsten bestaan uit een bijdrage vanuit het rijk via een speciale uitkering (SPUK) bestaande uit een normbedrag van € 83 per dag per gerealiseerde opvangplek en de kosten voor de transitie van een opvanglocatie.

Bedragen x € 1.000	Baten	Lasten
a. Bijdrage Rijk via verstrekking specifieke uitkering	12.000	-
b1. Transitiekosten	-	1.303
b2. Kosten vanuit het normbedrag (verstrekkingen)	-	10.697
Totalen	12.000	12.000

Toelichting op de tabel

a. De inkomsten bestaan uit een bijdrage vanuit het rijk via een SPUK. Deze bijdrage geldt zowel voor de transitie van de locaties en voor de vergoeding (waaronder de uitvoeringskosten) voor verstrekking aan de ontheemden uit de Oekraïne. Purmerend ontvangt ter bekostiging van de kosten voor de verstrekking aan de ontheemden uit de Oekraïne een normbedrag van € 83 per dag per gerealiseerde opvangplek. Uit dit normbedrag moeten zowel de verstrekkingen als de uitvoeringskosten worden betaald.

b1. De transitiekosten voor het realiseren en geschikt maken van een opvanglocatie worden op aanvraag beoordeeld. Hiervoor is toestemming vooraf nodig. Deze kosten voor transitie, verbouwing en realisatie van gebouwen worden op basis van werkelijke kosten vergoed.

b2. De kosten die vallen onder het normbedrag zijn:

- Uitvoeren opvang w.o. huurkosten;
- Catering op locatie;
- Materiële uitgaven: energie, schoonmaak, beveiliging, administratiekosten, inventaris in de opvang en overige (gebruikers-)exploitatiekosten;
- Overige uitgaven: tolken inclusief communicatiemiddelen, eenmalige verstrekkingen, bankkosten, uitvoeringskosten ambtelijk apparaat;
- Verstrekkingen zoals beschreven in artikel 10 van de Regeling opvang ontheemden uit Oekraïne: leefgeld, voedsel, educatieve en recreatieve activiteiten, WA-verzekering en buitengewone kosten.

Oekraïne-opvang vraagt veel inzet

De opvang van vluchtelingen uit Oekraïne vraagt nog steeds inzet van de ambtelijke organisatie. Niet alleen voor het realiseren en beheren van de opvanglocaties, maar ook voor het uitvoeren van de (financiële en juridische) regelingen rondom deze vluchtelingen. Om de druk op de organisatie zo klein mogelijk te houden is een klein, vast kernteam opgericht en worden de medewerkers die op de opvanglocaties werken ingehuurd.

De kosten die de organisatie heeft moeten maken vallen onder het normbedrag. In totaliteit schatten we in dat hiervoor een budget van € 1.887.085 afdoende zou moeten zijn.

Daarnaast zijn er nog andere tijdelijke regelingen, die hieronder worden toegelicht.

Leerlingenvervoer

Voor een deel van de Oekraïense kinderen die in onze gemeente gehuisvest worden is ook vervoer nodig. Het rijk heeft een tegemoetkomen overgemaakt van € 120.190 voor de 2023 (uit

de meicirculaire 2023). Op basis van de huidige populatie, de tot op heden aangevraagde vergoeding leerlingenvervoer, zien wij nog geen stijging voor 2023.

Compensatie voor zorg aan vluchtelingen

Oekraïense vluchtelingen hebben recht op sociale en medische voorzieningen zoals maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg. Ook hebben ze recht op het basistakenpakket jeugdgezondheidszorg en ondersteuning bij zwangerschap. Maar een klein deel van de vluchtelingen doet ook daadwerkelijk een beroep op de gemeente voor deze voorzieningen. Het kabinet heeft besloten om gemeenten voor deze voorzieningen te compenseren voor het jaar 2023.

Onderwijshuisvesting

De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende en adequate onderwijshuisvesting. Deze vergoeding vindt plaats via een specifieke uitkering, waarbij de gemeenten achteraf gecompenseerd worden voor gerealiseerde kosten. Gemeenten wordt gevraagd de kosten voor te schieten en achteraf op basis van de werkelijke kosten compensatie te krijgen. Daaronder vallen kosten voor inrichting van de lokalen, huur van gymzalen en sportvelden en het plaatsen van noodlokalen.

Blijvende onzekerheid

Niemand weet wat de verdere gevolgen zijn van de oorlog in Oekraïne. Wel is het zo dat de spelregels vanuit het rijk voortdurend worden aangepast aan de omstandigheden. De stelregel daarbij is dat gemeenten er niet op achteruit mogen gaan. De vergoedingen van het rijk zijn tot op heden afdoende voor de gemeentelijke kosten.

4 De Programma's

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een totaaloverzicht gegeven van de mutaties op de programma's en beleidsvelden. Hierbij wordt 2023 toegelicht vanuit de stand tot en met de Voorjaarsnota 2023. Het kan voorkomen dat er op bepaalde programma's- en beleidsvelden niets wordt toegelicht omdat mutaties kleiner zijn dan € 100.000, of omdat het om reeds genomen raadsbesluiten gaat. In de onderstaande tabel treft u de bijgestelde begroting aan met onder de tabel de toelichting per programma/beleidsveld met daarbij vermeld of dit effect structureel (S) en/of incidenteel (I) van aard is ('+' voor voordelig en een '-' voor nadelig).

Programma's en beleidsvelden	Lasten na Voorjaarsnota (wijziging 1 t/m 9)	Baten na Voorjaarsnota (wijziging 1 t/m 9)	Totaal Voorjaarsnota (wijziging 1 t/m 9)	Lasten Najaarsnota	Baten Najaarsnota	Totaal Najaarsnota	Bijgestelde Lasten na Najaarsnota (wijziging 1 tem 13)	Bijgestelde Baten na Najaarsnota (wijziging 1 t/m 13)	Totaal bijgesteld Najaarsnota (wijziging 1 t/m 13)
PGR01 Publieksdiensten	-9.203.330	4.814.273	-4.389.057	-610.105	-433.104	-1.043.209	-9.813.435	4.381.169	-5.432.266
PGR02 Samenleving:									
BVo21 Kunst en cultuur	-8.623.472	1.327.138	-7.296.334	-196.971	-295.605	-492.576	-8.820.443	1.031.533	-7.788.910
BVo22 Sport en recreatie	-9.435.099	2.021.840	-7.413.259	-257.212	801.436	544.224	-9.692.311	2.823.276	-6.869.035
BVo23 Wijkmanagement	-1.275.558	-	-1.275.558	47.036	-	47.036	-1.228.522	-	-1.228.522
BVo24 Jeugd	-38.464.472	20.289	-38.444.183	-3.604.617	-	-3.604.617	-42.069.089	20.289	-42.048.800
BVo25 Onderwijs	-14.611.523	3.289.518	-11.322.005	1.653.688	514.311	2.167.999	-12.957.835	3.803.829	-9.154.006
BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	-63.203.075	17.891.455	-45.311.620	-4.443.560	4.980.565	537.005	-67.646.635	22.872.020	-44.774.615
BVo27 Werk en inkomen	-50.400.965	23.240.252	-27.160.713	-3.343.170	3.823.957	480.787	-53.744.135	27.064.209	-26.679.926
PGR03 Wonen	-669.863	130.470	-539.393	-63.645	-	-63.645	-733.508	130.470	-603.038
PGR04 Milieu:									
BVo41 Milieu	-13.948.336	16.010.049	2.061.713	460.624	-305.589	155.035	-13.487.712	15.704.460	2.216.748
BVo42 Duurzaamheid	-7.655.036	1.537.781	-6.117.255	5.792.796	-	5.792.796	-1.862.240	1.537.781	-324.459
PGR05 Bereikbaarheid	-6.026.833	4.383.445	-1.643.388	720.731	-906.196	-185.465	-5.306.102	3.477.249	-1.828.853
PGR06 Beheer openbare ruimte	-35.722.433	10.868.717	-24.853.716	-2.163.810	2.085.760	-78.050	-37.886.243	12.954.477	-24.931.766
PGR07 Ruimtelijke ordening	-34.724.466	29.741.902	-4.982.564	-22.479.973	15.988.399	-6.491.574	-57.204.439	45.730.301	-11.474.138
PGR08 Veiligheid	-10.534.148	1.000	-10.533.148	-110.864	-	-110.864	-10.645.012	1.000	-10.644.012
PGR09 Economie	-3.028.738	705.665	-2.323.073	42.196	202.915	245.111	-2.986.542	908.580	-2.077.962
PGR10 Bestuur & concern	-5.122.170	42.151	-5.080.019	-216.779	-	-216.779	-5.338.949	42.151	-5.296.798
Totaal programma's	-312.649.517	116.025.945	-196.623.572	-28.773.635	26.456.849	-2.316.786	-341.423.152	142.482.794	-198.940.358

Programma 1 Publieksdienstverlening

BVo11 Publieksdienstverlening	Lasten	Baten
Bezwaar- en beroepschriften (I)		
De gemeente wordt geconfronteerd met steeds meer bezwaar en beroepschriften. Het aantal af te handelen bezwaren is meer dan verdubbeld ten opzichte van afgelopen jaar. Om de werkzaamheden hiervoor op te vangen is er inhuur van extern personeel nodig. Dit heeft hogere lasten tot gevolg. De hogere lasten zitten verspreid over meerdere teams en vallen in programma 1 en programma 10.	-440	
Budgetoverheveling omgevingsvisie en nota grondbeleid (I)		

BVo11 Publieksdienstverlening	Lasten	Baten
In 2022 reserveerde de gemeenteraad voor de jaren 2022 tot en met 2024 budget voor een periode van 3 jaar voor het opstellen van een omgevingsvisie. Het resterende budget voor 2022 is bij de Najaarsrapportage 2022 doorgeschoven naar 2023. Het lukt niet de werkzaamheden in 2023 volledig af te ronden. Om het voorbereidingsproces, zoals beschreven in het startdocument, mogelijk te maken wordt voorgesteld het resterende budget over te hevelen naar 2024. Vooruitlopend op het besluit hierover is gestart met de voorbereiding van de aanbesteding ten behoeve van uitvoering begin 2024.	181	
Naturalisaties (S)		
In 2023 is het aantal naturalisaties hoger uitgevallen dan verwacht. Dit zorgt voor hogere baten, alsmede hogere lasten in de vorm van afdracht Rijksleges. De afdracht van Rijksleges wordt voor een bedrag van € 70.000 bijgeraamd.		110
Reisdocumenten (S)		
De hoeveelheid reisdocument aanvragen valt hoger uit dan verwacht in 2023. De hogere vraag naar reisdocumenten resulteert in hogere baten, alsmede hogere lasten in de vorm van afdracht Rijksleges.	-100	238
Verkiezingen (I)		
Door de val van het kabinet vindt op 22 november 2023 de vervroegde Tweede Kamerverkiezing plaats, welke eigenlijk voor 2025 op de agenda stond. Hierdoor is het nodig in 2023 budget bij te ramen. Compensatie vindt plaats via de algemene uitkering.	-125	
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht 2023 (WABO) (I)		
De verkoop van nieuwbouwwoningen is in Nederland gedaald door de hoge bouwkosten en de gestegen rente. Ook hebben we in onze gemeente met een aantal projecten te maken met hoger beroep met ook capaciteitsgebrek bij de rechterlijke macht. In deze Najaarsnota moeten we daarom de opbrengst WABO leges aframen op basis van de inkomsten tot op heden.		-800
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000.	-126	19
Totaal	-610	-433

Investeringen

DocuDistri systeem

Voor de vervanging van het huidige uitgiftesysteem waardedocumenten, is er in 2023 een DocuDistri systeem aangeschaft. Hiervoor was € 100.000 beschikbaar gesteld. Er is vertraging geweest in de aanschaf, waardoor de kosten € 35.000 hoger uitgevallen zijn dan vooraf begroot. Deze hogere kosten zijn veroorzaakt door een indexering en de keuze voor een grotere variant, met het oog op het einde van de paspoortdip en de groei van de stad.

Programma 2 Samenleving

BVo21 Kunst en cultuur	Lasten	Baten
Kaartverkoop Purmaryn (I)		
Ook voor theater De Purmaryn is de landelijke tendens zichtbaar dat de kaartverkoop achter loopt ten opzichte van de situatie van voor de coronajaren. De bezoekers zijn terughoudend, plannen minder vooruit en er is zeker ook een effect door de hoge inflatie. Het theaterseizoen start in september en de losse ticketverkoop gebeurt steeds later,		-237

BVo21 Kunst en cultuur	Lasten	Baten
korter op de voorstelling. Het precieze effect is lastig te bepalen. In deze Najaarsnota ramen we 25% van de opbrengst af resulterend in een nadeel van € 237.000. In de Voorjaarsnota 2024 komen wij bij u terug op het structurele effect.		
Projectsubsidie NKT (I)		
Conform het besluit van het college 1573051 Projectsubsidie NKT financiering pensioenregeling ontving het NKT een aanvullende projectsubsidie van € 121.000. Deze subsidie betreft het tweede gedeelte van de achterstallige pensioenpremie. Het NKT ontving al eerder een projectsubsidie van € 115.000.	-121	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	-76	-59
Totaal	-197	-296

BVo22 Sport en recreatie	Lasten	Baten
SPUK MEOZ (I)		
Voor de extra energiekosten ontvangt de gemeente een bijdrage uit de specifieke Uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (SPUK MEOZ) ten behoeve van het Leeghwaterbad. € 631.158.		631
Subsidie Spurd (I)		
Zoals bij de baten vermeld hebben we vanuit de (SPUK MEOZ) € 631.000 ontvangen. In de Voorjaarsnota hadden we reeds een bijraming voor een hogere subsidie aan Spurd vanwege hogere energiekosten van € 447.000 gedaan. Het meerdere wordt thans vanuit de SPUK ook aan SPURD beschikt en daarom moet nog € 184.000 worden bijgeraamd.	-184	
Diversen		
Afwijkingen lager dan € 100.000.	-73	170
Totaal	-257	801

BVo23 Wijkmanagement	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	47	
Totaal	47	

BVo24 Jeugd	Lasten	Baten
Extra indexatie subsidies (I)		
Maatschappelijke partners worden geconfronteerd met stijgende energie- en huurlasten en met gestegen loonkosten door nieuwe CAO-afspraken. In de Voorjaarsnota 2023 is er aanvullend 4% subsidierruimte in de begroting opgenomen. Hierdoor is er meer financiële ruimte in de begroting 2023 ontstaan voor subsidiepartijen die dat nodig hebben. Niet al onze subsidierelaties binnen het beleidsveld Jeugd hebben hiervan al gebruikt gemaakt in 2023 en daarom is er € 148.000 over.	148	
GGD (S)		
Bij de GGD waren de salarisontwikkelingen slechts ten dele opgenomen in de begroting 2023. In de begroting was rekening gehouden met een gemiddelde stijging van de	-100	

BVo24 Jeugd	Lasten	Baten
loonkosten van 2,35%. Deze indexering is onvoldoende om de, in de CAO afgesproken, salarisontwikkelingen op te kunnen vangen.		
Uitvoering Jeugdwet (I)		
De dalende trend van het gemiddeld aantal jeugdigen in zorg zet door in 2023. Tot en met september 2023 zitten er 6% minder jeugdigen in zorg ten opzichte van 2022. Ondanks deze dalende trend en de inspanningen in het voorveld, stijgen de kosten van de gespecialiseerde jeugdhulp met 12%. In de aanbiedingsbrief is dit toegelicht.		
Op het beleidsveld Jeugd zijn er ook een paar onderdelen waar geld over blijft, te weten Veilig Thuis (€ 116.000) en op subsidies in het voorveld vanwege de transitie (€ 761.000). Per saldo moet er op de uitvoering van de jeugdwet € 3.654.000 worden bijgeraamd.	-3.654	
Het college heeft in de begroting 2024 ca. € 1 miljoen structureel bijgeraamd. Voor het overige tekort is geen dekking in de begroting aanwezig. Het college heeft een werkgroep ingesteld die maatregelen moet bedenken om de financiële trend te keren. Hier wordt bij de Voorjaarsnota 2024 op teruggekomen.		
Diversen		
Afwijkingen lager dan € 100.000.	1	
Totaal	-3.605	

BVo25 Onderwijs	Lasten	Baten
Combinatiefuncties (S)		
Om de gezondheid van inwoners met een gezondheidsachterstand te verbeteren kwam het kabinet in 2014 met de decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad (GIDS). In 2023 zijn deze middelen geïntegreerd in de Specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord (SPUK GALA) onder de noemer Terugdringen Gezondheidsachterstanden. Om die reden wordt het budget van de combinatiefuncties afgeraamd.	410	
Da Vinci en SG Antoni Gaudí (I)		
In de begroting 2023 stond de sloop voor de nieuwbouw van het Da Vinci en SG Antoni Gaudí in de planning. Inmiddels is duidelijk dat de sloop van de locatie Bergmolen 2 in 2024 gaat plaatsvinden en de sloop van de locatie Flevostraat 247 in 2026. Dit leidt tot een vrijval in 2023 van € 1,71 miljoen aan afwaardering boekwaarde en sloopkosten. Voorgesteld wordt dit over te hevelen. In 2024 wordt € 1,24 miljoen aan afwaardering en sloopkosten geraamd en in 2026 wordt € 0,7 miljoen hiervoor geraamd. Er zit een verschil van € 0,2 miljoen tussen de vrijval in 2023 en de bijraming in 2024 en 2026 omdat de afwaardering van de boekwaarde in 2023 niet juist bepaald was.	1.705	
Nationaal Plan Onderwijs (NPO) (I)		
Er is een actualisering gemaakt van de uitgaven voor het Nationaal Plan Onderwijs in het schooljaar 2023-2024. Deze actualisatie leidt tot een lastenverhoging van € 392.000 in 2023. De lasten worden gedekt uit een specifieke uitkering en dus stijgen de baten met hetzelfde bedrag. De middelen vanuit het rijk kunnen ingezet worden tot 31 juli 2025 voor de betreffende interventies.	-392	392
Subsidie Uitkering Ventilatie Installatie Scholen (Suvis) (I)		
Voor basisschool De Blauwe Morgenster is een rijksbijdrage aangevraagd en ontvangen van € 115.000 voor het verbeteren van de ventilaties in de scholen. Deze bijdrage wordt uitgekeerd aan de school voor de vergoeding van de gemaakte kosten.	-115	

BVo25 Onderwijs	Lasten	Baten
Voor basisschool De Blauwe Morgenster is een rijksbijdrage aangevraagd en ontvangen van € 115.000 voor het verbeteren van de ventilaties in de scholen. Deze bijdrage zal uitgekeerd worden aan de school voor de vergoeding van de gemaakte kosten.		115
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	46	7
Totaal	1.654	514

Investeringsen

Schoolplein de Bloeiende Perelaar

Oorspronkelijk was voor de dependance van De Bloeiende Perelaar een krediet van € 405.000 voor het schoolplein geraamd. In de tweede tussenrapportage 2021 van Beemster is vanwege een duurder uitgevallen gebouw een groot deel afgeraamd waardoor het krediet van het schoolplein nog € 110.000 bedroeg. In de afgelopen periode is hiervoor het Noordplein en een deel van het Zuidplein gerealiseerd. Om het Zuidplein af te ronden, is het huidige (afgeraamde) budget onvoldoende. Na bijdragen van de scholen en het buurthuis (in totaal € 107.000) is nog een bedrag van € 153.000 nodig. Dit is deels nodig vanwege indexering, maar deels omdat er destijds teveel is afgeraamd. Er wordt gevraagd om dit bij te ramen zodat het plein kan worden afgerond.

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
Beschermde wonen (I)		
In de meicirculaire 2023 is de omvang van de integratie-uitkering beschermde wonen verhoogd als gevolg van de loon- en prijsstelling. Dit wordt bijgeraamd op het budget.	-377	
Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) (I)		
In het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ontving de gemeente Purmerend middelen om uitvoering te geven aan 15 bestaande en nieuwe programma's die gericht zijn op een lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. Dit betreft een specifieke uitkering (SPUK) waarbij integraal en domeinoverstijgend met een langetermijnaanpak wordt gewerkt, om resultaat te behalen bij het verkleinen van gezondheidsachterstanden.	-1.656	1.656
Gezond in de Stad (GIDS) (I)		
Om de gezondheid van inwoners met een gezondheidsachterstand te verbeteren, kwam het kabinet in 2014 met de decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad GIDS (GIDS). In 2023 zijn deze middelen geïntegreerd in de Specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord (SPUK GALA) onder de noemer Terugdringen Gezondheidsachterstanden. Dit budget wordt daarom afgeraamd.	174	
Huren Tijdelijke woningen (S)		
De tijdelijke woningen op de Waterlandlaan zijn inmiddels gerealiseerd, maar kunnen doordat er geen stroomaansluiting is nog niet worden opgeleverd. Hierdoor zijn er in 2023 geen huurinkomsten. Dit betekent een aframing van € 338.000 die verrekend wordt met de reserve woonvisie.		-338
Integraal Zorgakkoord (IZA) (I)		
Het Integraal Zorgakkoord (IZA) heeft als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. In het Integraal Zorgakkoord (IZA) staan afspraken tussen de overheid en een groot aantal partijen in de zorg. De gemeente Purmerend is gemandateerd namens de regio Zaanstreek-Waterland en vervult samen met Zilveren	-2.851	2.851

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
Kruis de trekkersrol voor IZA in onze regio. De middelen die wij van het Rijk hebben ontvangen in het kader van deze specifieke uitkering (SPUK) van € 2,85 miljoen zijn bestemd voor de hele regio Zaanstreek-Waterland (7 gemeenten). De Regeling specifieke uitkering IZA-doelen 2023–2026 is gepubliceerd op 17 juli 2023, het jaarbedrag van € 2,85 miljoen moet in 2023 worden besteed en mag niet worden doorgeschoven naar een volgend jaar. Het deel van de SPUK IZA dat in 2023 niet wordt besteed uitgegeven vloeit terug naar de Rijksoverheid.		
Noodopvang Baanstede-Noord (I)		
Voor de noodopvang van de Baanstede Noord hadden we rekening gehouden met € 2 miljoen aan uitgaven in 2023. Uiteindelijk waren de uitgaven in 2023 € 2,8 miljoen. Deze uitgaven zijn volledig gedekt door de COA/Veiligheidsregio.	-804	804
Subsidie Beschermde wonen (I)		
In 2022 kreeg de Stichting Leviaan subsidie voor beschermd wonen plekken voor (jong) volwassen met psycho sociale en/of psychiatrische problematiek vaak in combinatie met verstandelijke beperking en/of verslaving. Door een sterke toename van de instroom van Wlz ggz en een afname van Wmo beschermd wonen is er een lagere subsidie over 2022 vastgesteld van € 741.000. Voor 2023 is de vaststelling van de subsidie naar schatting € 600.000 lager. Per saldo een voordeel € 1.341.000.	1.341	
Woonplekken (I)		
In de meicirculaire 2023 is er incidenteel € 210.000 beschikbaar gesteld voor het realiseren van woonplekken met passende ondersteuning voor (dreigende) dakloze jongeren en volwassenen. Dit wordt bijgeraamd op het programma.	-210	
Diversen		
Afwijkingen lager dan € 100.000.	-61	8
Totaal	-4.444	4.981

BVo27 Werk en inkomen	Lasten	Baten
Armoedebeleid (I)		
In de meicirculaire 2023 is er € 165.000 aan budget gekomen voor de aanpak van geldzorgen, armoede en schulden en het tegengaan van kinderarmoede.	-165	
Doorschuif BTW (I)		
In 2023 is er een uitspraak van de belastingdienst gekomen over het toepassen van de koepelvrijstelling BTW. De belastingdienst is tot het oordeel gekomen dat de koepelvrijstelling mag worden toegepast. Werkom mag de BTW doorschuiven naar de gemeente waardoor de gemeente deze kan verrekenen in de aangifte BCF. Voor de jaren 2018 tot en met 2022 gaat dit om een baat van € 743.000.	743	
Energiearmoede (I)		
In de meicirculaire 2023 is er € 207.000 extra budget gekomen voor de energiearmoede, die nodig is voor de vroegsignalering en het verwachte extra beroep op de bijzondere bijstand.	-207	
Energietoelagen (I)		
Voor het uitbetalen van de energietoelage hebben we € 6.279.114 aan baten ontvangen. De behandeling van de energietoelage in de Tweede Kamer vond op 21 september plaats. Daarna moet de behandeling in de Eerste kamer nog plaatsvinden en de beleidsregels worden vastgesteld. Onze verwachting is dat wij in december ambtshalve	1.787	

BVo27 Werk en inkomen	Lasten	Baten
betalingen kunnen doen en in 2024 betalingen op aanvraag gaan verrichten. Daarom schuift een bedrag van € 1.787.000 door naar 2024.		
Inburgeringsgelden (I)		
Voor de uitvoering van de inburgeringswet hebben we door middel van een specifieke uitkering gelden ontvangen voor het beschikbaar stellen van voorzieningen aan de inburgeringsplichtigen die bijdragen aan het voldoen aan de inburgeringsplicht. Deze middelen zijn voor meerdere jaren. Voor 2023 hebben we zowel de baten als de lasten op € 500.000 ingeschat.	-500	500
Loonprijsontwikkeling Participatie (S)		
In de meicirculaire is er € 402.000 extra budget ontvangen en behoefte van de loon- en prijsbijstelling voor de Participatie mede als gevolg van de verhoging van het wettelijk minimumloon.	-402	
Participatie (I)		
We hebben € 109.000 afgeraamd voor participatie (Werkom). Dit conform de zienswijze op de gewijzigde begroting 2023, primaire begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 van participatiebedrijf Werkom.	109	
Sociale werkvoorzieningen (I)		
Op de sociale werkvoorziening zien we een voordeel op de lasten van per saldo € 109.000. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder WSW-ers aan het werk zijn bij of via Werkom. Er sprake is van een hogere uitstroom dan waar in de begroting 2023 rekening mee was gehouden. Dit is conform de zienswijze op de gewijzigde begroting 2023, primaire begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 Werkom.	109	
Toeslagenaffaire (I)		
Voor de begeleiding van gedupeerden van de Toeslagenaffaire ontving de gemeente 3 Specifieke Uitkeringen (SPUKS). Er is een SPUK voor de inzet van dienstverlening en er zijn 2 SPUKS ontvangen voor kwijtschelden van gemeentelijke schulden. De SPUKS compenseren gemeenten voor gemaakte kosten. Daarnaast kunnen we lopende ondersteuning binnen de leefgebieden financiën, wonen, zorg, gezin en werk meenemen in de verantwoording over de Toeslagenaffaire. In deze Najaarsnota worden de baten en de lasten geraamd. Dit betreffen de volgende onderdelen: - De prognose van de kosten in 2023 voor de Participatiewet, de WMO en de Jeugwet ten behoeve van gedupeerden van € 730.000. - Individuele tegemoetkomingen aan gedupeerden van € 375.000. - De prognose van de loonkosten van de medewerkers die direct en indirect betrokken zijn bij de hulpverlening aan gedupeerden van de Toeslagenaffaire in 2023 van € 185.000.	-1.290	1.290
Uitkeringen (S)		
De P-wet uitkeringen worden € 3.339.000 hoger geprognosticeerd dan begroot. Dit in verband met de verhogingen van de uitkeringen als gevolg van de stijging van het minimumloon en door de toename van het aantal uitkeringen als gevolg van meer statushouders. Hier tegenover staat een hogere rijksbijdrage (BUIG budgetten) van ruim € 2 miljoen. Deze baten zijn gebaseerd op de definitieve rijksbijdrage van oktober 2023. De baten zijn dit jaar niet afdoende voor de gestegen uitkeringslast.	-3.339	2.034
Diversen		
Afwijkingen lager dan € 100.000.	-188	
Totaal	-3.343	3.824

Programma 3 Wonen

BV031 Wonen	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000.	-64	
Totaal	-64	

Programma 4 Milieu

BV041 Milieu	Lasten	Baten
Hogere lasten afvalinzameling (I)		
De hogere lasten afvalinzameling betreffen de actualisatie van loonkosten van € 187.000.	-187	
Lagere baten uit afvalstromen (I)		
De lagere baten uit afvalstromen van € 348.000 betreffen voor € 302.000 papier en voor € 46.000 overige afvalstromen. Deze nadelen ontstaan met name door een ongunstige ontwikkeling van de marktprijzen.		-348
Lagere doorbelasting complex nieuwe milieustraat (I)		
De lagere doorbelasting van het complex nieuwe milieustraat van € 103.000 betreft de vrijval van kapitaalslaten door vertraging van het project.	103	
Lagere onttrekking voorziening afvalstoffenheffing (I)		
Op basis van de bijgestelde begroting afvalbeheer wordt € 36.000 minder onttrokken aan de voorziening afvalstoffenheffing en bedraagt het saldo van de voorziening € 1.972.000.	-36	
Lagere verwerkingskosten afvalstromen (I)		
De lagere verwerkingskosten afvalstromen van € 476.000 (actualisatie van prijs x hoeveelheid) betreffen met name B&C hout (€ 241.000), GFT-afval (€ 144.000) en Huis-Grijsvuil (€ 162.000). De afwijkingen op de overige afvalstromen betreffen in totaal € 71.000 nadelig.	476	
Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) (S)		
Bij de 1e begrotingswijziging 2023 van de ODIJ is de bijdrage voor de Gemeenschappelijke Regeling (GR) van gemeente Purmerend bijgesteld van € 510.594 (oorspronkelijke begroting 2023) naar € 305.959 (gewijzigde begroting 2023). De wijziging (besluit 1584235) is vrijwel volledig toe te schrijven aan het uitstel van de Omgevingswet. Hierdoor zal ODIJ voor de warme overdracht van de bodemtaken de benodigde formatie voor het hele jaar 2023 niet bij gemeenten, maar bij de Provincie Noord-Holland opvragen. Na verrekening van enkele overige adviesdiensten is er dit jaar € 160.000 minder nodig. Dit bedrag is verrekend met de centrale stelpost loon- en prijzen.	160	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000.	-55	42
Totaal	461	-306

BVo42 Duurzaamheid	Lasten	Baten
Duurzaamheidsagenda (I)		
In de duurzaamheidsagenda zijn verschillende onderdelen opgenomen. Door de ontvangst van Rijksmiddelen heeft de gemeente haar eigen middelen minder hoeven aanspreken dan vooraf begroot. Voorgesteld wordt om het dit jaar niet gebruikte deel vrij te laten vallen ten gunste van de reserve duurzaamheid en het budget in de begroting 2024 met een gelijk bedrag te verhogen.	300	
Gelden CDOKE (I)		
Begin dit jaar heeft de gemeente een Specifieke Uitkering (SPUK) aangevraagd en toegewezen gekregen. De middelen zijn bestemd voor Klimaat- en energiebeleid. De ontvangen middelen worden toegevoegd aan de reserve Duurzaamheid en worden later middels voorstellen toegewezen aan verschillende onderwerpen binnen Duurzaamheid.	1.538	
Proeftuin aardgasvrij (I)		
Op dit moment wordt de aanpak van blok 2 uit de proeftuin uitgewerkt. De uitvoering vindt naar verwachting plaats in 2024. Voorgesteld wordt het aanwezig budget voor de proeftuin vrij te laten vallen ten gunste van de reserve duurzaamheid en het budget hiermee in de begroting 2024 te verhogen.	3.861	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	94	
Totaal	5.793	

Reserves en voorzieningen

Voorziening afvalstoffenheffing

Op basis van de bijgestelde begroting afvalbeheer en conform de geldende egalisatieregels voor de tarieven afvalstoffenheffing wordt € 36.000 minder onttrokken aan de voorziening afvalstoffenheffing. Per saldo is de begrote onttrekking € 102.000 in 2023. Het saldo van de voorziening bedraagt € 1.972.000.

Reserve duurzaamheid

Voorgesteld wordt om € 1.838.000 meer toe te voegen aan de reserve duurzaamheid dan oorspronkelijk begroot. De hogere toevoeging komt met name door de ontvangst van de Specifieke Uitkering (SPUK) voor Klimaat- en energiebeleid. Daarnaast wordt er € 3.861.000 minder onttrokken dan begroot. De lagere onttrekking wordt veroorzaakt doordat de uitvoering van blok 2 van de proeftuin aardgasvrij niet zal plaatsvinden in 2023. Het saldo van de reserve bedraagt € 5.326.820.

Programma 5 Bereikbaarheid

BVo51 Bereikbaarheid	Lasten	Baten
Actualisatie parkeergarages 2023 (S)		
De nieuwe parkeergarage Stadhuisplein wordt eind 2023 opgeleverd en vanaf 2024 volledig in gebruik worden genomen. Geraamd was dat de garage eerder open ging. De huidige budgetten voor exploitatie en de geraamde opbrengsten voor 2023 worden daarom afgeraamd. Ook de budgetten van parkeergarage Claxonate wordt geactualiseerd o.b.v. de reeds gerealiseerde kosten. Het financiële effect hiervan muteert met de reserve parkeren.	216	

BV051 Bereikbaarheid	Lasten	Baten
De nieuwe parkeergarage Stadhuisplein wordt eind 2023 opgeleverd en zal vanaf 2024 volledig in gebruik worden genomen. Geraamd was dat de garage eerder open ging. De huidige budgetten voor exploitatie en de geraamde opbrengsten voor 2023 worden daarom afgeraamd. Ook de budgetten van parkeergarage Claxonate wordt geactualiseerd op basis van de reeds gerealiseerde kosten. Het financiële effect hiervan muteert met de reserve parkeren.		-246
Actualisatie straatparkeren 2023 (S)		
De baten en lasten van straatparkeren zijn geactualiseerd o.b.v. de realisatie 2023. Dit kan dit jaar voor het eerst goed omdat er geen corona effect doorheen loopt. Duidelijk is dat de opbrengsten van straatparkeren lager zijn dan begroot. Het effect is niet structureel nadelig door de komende tariefstijging vanaf 2024 in verband met de opening van de parkeergarage Stadhuisplein. De stelpost voor doelgroepenbeleid Binnenstad in de business case van de parkeergarages kan vanaf 2024 ook worden afgeraamd omdat er een abonnement komt voor medewerkers van de binnenstad: deze stelpost wordt omgezet in een baat gebaseerd op 150 medewerkersvergunningen maal € 420 (conform nieuw tarief in raadsbesluit 1583312). Het financiële effect muteert met de reserve parkeren.	-77	
De baten en lasten van straatparkeren zijn geactualiseerd op basis van de realisatie 2023. Dit kan dit jaar voor het eerst goed omdat er geen corona effect doorheen loopt. Duidelijk is dat de opbrengsten van straatparkeren lager zijn dan begroot. Het effect is niet structureel nadelig door de komende tariefstijging vanaf 2024 in verband met de opening van de parkeergarage Stadhuisplein. De stelpost voor doelgroepenbeleid Binnenstad in de business case van de parkeergarages kan vanaf 2024 ook worden afgeraamd omdat er een abonnement komt voor medewerkers van de binnenstad: deze stelpost wordt omgezet in een baat gebaseerd op 150 medewerkersvergunningen maal € 420 (conform nieuw tarief in raadsbesluit 1583312). Het financiële effect muteert met de reserve parkeren.		-489
BDU Subsidie Van IJsendijkstraat (I)		
Voor de verkeerskundige verbeteringen bij de herinrichting van de Van IJsendijkstraat is een Brede Doeluitkering (BDU) beschikbaar voor kleinere infrastructuurprojecten.	-100	100
Budgetoverheveling Mobiliteitsplan (I)		
In december 2022 heeft de gemeenteraad het Mobiliteitsplan Purmerend vastgesteld (Raadsbesluit 1573753). Voor 2023 zijn er onderzoeksbudgetten t.b.v. het Mobiliteitsplan beschikbaar gesteld. Van de € 600.000 aan onderzoeksbudgetten in 2023 voor het Mobiliteitsplan zal € 550.000 uitgevoerd worden in 2024. 50% van het onderzoeksbudget wordt gefinancierd door de Vervoersregio Amsterdam.		-275
In december 2022 stelde de gemeenteraad het Mobiliteitsplan Purmerend vast (raadsbesluit 1573753). Voor 2023 zijn er onderzoeksbudgetten t.b.v. het Mobiliteitsplan beschikbaar gesteld. Van de € 600.000 aan onderzoeksbudgetten in 2023 voor het Mobiliteitsplan wordt € 550.000 uitgevoerd in 2024. 50% van het onderzoeksbudget wordt gefinancierd door de Vervoersregio Amsterdam.	550	
Budgetoverheveling Verkeersveiligheid (I)		
Bij de programmabegroting 2023 was er incidenteel € 100.000 voor Pilot Fonds urgente maatregelen, € 140.000 voor het verbeteren van de verkeersveiligheid/ openbaar vervoer en € 45.000 voor het fietsnetwerk beschikbaar gesteld in 2023. Een gedeelte van deze werkzaamheden vindt pas in 2024 plaats.	265	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000.	-133	4
Totaal	721	-906

Reserves en voorzieningen

Reserve parkeren

Ter egalisatie van het straatparkeren en garageparkeren en de financiering van de bouw van parkeergarages in het Waterlandkwartier en de Binnenstad is de bestemmingsreserve parkeren ingesteld. Het resultaat tussen de baten en lasten kan worden gedoteerd aan de reserve en blijft beschikbaar voor de financiering van nieuwe parkeergarages. In deze Najaarsnota wordt € 596.000 onttrokken aan de reserve voor de actualisatie straatparkeren en garageparkeren en wordt € 754.000 gedoteerd aan de reserve. De dotatie bestaat uit de egalisatie van het resultaat. Het saldo van de reserve bedraagt € 1.062.017.

Programma 6 Beheer openbare ruimte

BVo61 Beheer openbare ruimte	Lasten	Baten
Gronddepot (I)		
Als gevolg van lopende projecten in de openbare buitenruimte zijn zowel de lasten als de baten van het gronddepot naar verwachting € 180.000 hoger dan begroot.	-180	180
Hogere apparaatskosten beheer openbare ruimte (I)		
De hogere apparaatskosten beheer openbare ruimte betreffen de actualisatie van loonkosten van € 219.000.	-219	
Hogere lasten rioolbeheer (I)		
De hogere lasten rioolbeheer betreffen de actualisatie van loonkosten van € 135.000.	-135	
Hogere lasten uitvoeringsbudget beheer openbare ruimte (I)		
De hogere lasten van het uitvoeringsbudget beheer openbare ruimte bedragen per saldo € 1.227.000 en worden als volgt gespecificeerd. Hogere lasten van € 2.000.000 door tijdelijk wegonderhoud van de Grotenhuysweg (€ 100.000) en Van Osweg (€ 65.000), 50% indexering (2e helft) van het integrale beheerplan openbare ruimte (€ 286.000), doorgeschoven projectbudget van 2022 naar 2023, wegens nog af te ronden werkzaamheden, via de reserve instandhouding openbare ruimte (€ 1.439.000) en hogere lasten straatreiniging als gevolg van nieuwe aanbesteding (€ 110.000). Hier tegenover staan lagere lasten van € 774.000 door overheveling van projectbudget van 2023 naar 2027 via de reserve instandhouding openbare ruimte. Dit betreft Overwhere-Zuid (€ 532.000), Wheermolen-Oost (€ 141.563) en kunstwerken/duikers (€ 100.000) naar 2024.	-1.227	
Hogere lasten wegenbeheer HHNK (I)		
Door jaarlijkse indexering op basis van het gemeentefonds is de bijdrage aan het HHNK voor het wegenbeheer (WHW) € 65.000 hoger.	-65	
Hogere onttrekking voorziening rioolheffing (I)		
Op basis van de bijgestelde begroting rioolbeheer wordt € 102.000 meer onttrokken aan de voorziening rioolheffing en bedraagt het saldo van de voorziening € 1.911.000.	102	
Kostenverhaal DBC De Keyser (I)		
Voor bovenwijkse kosten wordt voor wegen, openbare ruimte etc, een bedrag van € 1.727.000, ontvangen van De Beemster Compagnie. Dit is de bijdrage voor De Keyser deelplan 1 t/m 9 excl. deelplan 6B (wordt later gefactureerd). Dit bedrag wordt gedoteerd aan de reserve instandhouding openbare ruimte voor de noodzakelijke aanpassingen binnen de openbare ruimte van dit gebied.		1.727
Lagere doorbelasting complex nieuwe milieustraat (I)		

BVo61 Beheer openbare ruimte	Lasten	Baten
De lagere doorbelasting van het complex nieuwe milieustraat van € 193.000 betreft de vrijval van kapitaalslaten door vertraging van het project.	193	
Lagere lasten ecologisch onderzoek flora en fauna (I)		
Om aan wet- en regelgeving te kunnen voldoen op het gebied van flora en fauna deed de gemeente elke 3 jaar een gemeentelijk breed ecologisch onderzoek. O.b.v. de omgevingswet is de periode van 3 jaar aangepast naar 5 jaar. Dat betekent dat het eerstvolgende onderzoek niet in 2023 plaatsvindt, maar in 2025. Het budget van € 180.000 wordt daarom niet in 2023 maar in 2025 aan de reserve gronden (onttrokken).	180	
Stormschade Poly (I)		
De stormschade door Poly d.d. 5 juli 2023 is geraamd op € 1.357.000. Hiervan is € 557.000 extra calamiteitenbudget benodigd voor 2023. Het vervangen van bomen, 500 nieuwe bomen x € 1600,- per boom, vindt in 2024 plaats. Hiervoor wordt € 800.000 gedoteerd aan de reserve instandhouding openbare ruimte. De raming is exclusief de schade aan het Trimpad.	-557	
Voorziening afkoop begraafrechten (I)		
Door jaarlijkse actualisatie van de mutaties op de voorziening afkoop begraafrechten wordt er voor € 253.000 meer gedoteerd en € 220.000 meer onttrokken aan de voorziening.	-253	220
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000.	-3	-41
Totaal	-2.164	2.086

Reserves en voorzieningen

Voorziening rioolheffing

Op basis van de bijgestelde begroting rioolbeheer en conform de geldende egalisatieregels voor de tarieven rioolheffing wordt € 102.000 meer onttrokken aan de voorziening rioolheffing. Per saldo is de begrote onttrekking € 648.000 in 2023. Het saldo van de voorziening bedraagt € 1.911.000.

Voorziening begraafrechten

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van meerjarig afgekochte begraafrechten en afkoopsommen onderhoud. Jaarlijks valt een evenredig deel van de afgekochte termijn vrij uit de voorziening. De meerjarig afgekochte begraafrechten, grafhuur en grafonderhoud, vormen de dotatie aan de voorziening. Door jaarlijkse actualisatie van de mutaties op de voorziening wordt er € 253.000 meer gedoteerd en € 220.000 meer onttrokken aan de voorziening. Het saldo van de voorziening bedraagt € 1.328.001.

Reserve instandhouding openbare ruimte

Ter egalisatie en financiering van de benodigde middelen voor de instandhouding van de openbare ruimte is de bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte ingesteld. De niet bestede instandhoudingsbudgetten kunnen dan worden gedoteerd aan de reserve en blijven beschikbaar voor het moment van uitvoering. In deze Najaarsnota wordt € 1,5 miljoen onttrokken aan de reserve voor uitvoering of afronding van projecten in 2023 en wordt € 3,3 miljoen gedoteerd aan de reserve. De dotatie bestaat uit projecten BOR die na 2023 worden uitgevoerd (€ 0,8 miljoen), het kostenverhaal DBC De Keyser (€ 1,7 miljoen) en de vervanging van bomen wegens stormschade Poly (€ 0,8 miljoen). Het saldo van de reserve bedraagt € 1.062.017.

Investeringsen

Kademuren Purmer Zuid

Als gevolg van de huidige prijsstijgingen zal het krediet Kademuren Purmer Zuid zonder bijraming overschrijden. Er is een aanvullend krediet 2023 van € 93.458 nodig. Dekking kan plaatsvinden uit de keuzes van de Programmabegroting 2024 (IBOR, aanvullende onderdelen).

Programma 7 Ruimtelijke ordening

BV071 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
Burgemeester Kooimanweg 10-14 (I)		
Tijdens de uitwerking van het bouwplan en het ontwerpbestemmingsplan werd duidelijk dat het plan complexer was dan vooraf ingeschat. Hierdoor zijn de plankosten opgelopen. De hogere plankosten kunnen niet meer worden verhaald op de ontwikkelaar. De hogere kosten komen met name voort uit het zoeken naar een passende parkeeroplossing, het goed reguleren van de wind rondom het te bouwen complex en de afhandeling van de beroepsprocedure bij de Raad van State. Zoals gebruikelijk komen deze kosten ten laste van de bestemmingsreserve gronden.	-135	
Dorpsvisie Noord- West Beemster (I)		
In de afgelopen periode is prioriteit gegeven aan andere projecten. Hierdoor wordt het beschikbare budget in 2023 niet volledig benut. Voorgesteld wordt het budget welke in 2023 niet wordt gebruikt, over te hevelen naar 2024.	125	
Erfpacht (I)		
Afkoop jaarlijkse erfpacht van 1 stuk grond € 750.000, waar een boekwaarde op rustte van € 357.000, hierdoor ontstaat een voordeel van € 393.000. Daarnaast heeft er een actualisatie van de totale opbrengst erfpacht plaatsgevonden. Dit plus het saldo van de verkoop resulteert in een voordeel van € 358.000.		715
Met name door de afkoop van de erfpacht van een perceel grond resulteert de jaarlijkse actualisatie van de erfpachten in een voordelig resultaat van € 358.000.	-357	
Faciliterend grondbeleid (I)		
De baten en lasten met betrekking tot het faciliterende grondbeleid behoren in evenwicht te zijn, omdat de kosten uit het verhaal gedekt worden. Bij deze Najaarsnota zijn de meerkosten en opbrengsten geactualiseerd. Dit resulteert in hogere baten en lasten.	-2.499	2.499
Grondexploitaties (S)		
Voor de grondexploitatie zijn de lasten en baten in overeenstemming gebracht met de prognose 2023 vanuit de Meerjaren Programma Grondexploitatie (MPG) 2023-2027. Dit resulteert in hogere baten en lasten.	-12.939	12.939
Kom A7 (I)		
Op 5 april 2023 deed de afdeling bestuursrechtspraak uitspraak in de beroepsprocedure over de hotelontwikkeling in de Kom A7. Het beroep dat de gemeente had ingesteld tegen de reactieve aanwijzing van de provincie Noord-Holland is met die uitspraak ongegrond verklaard. Het door de gemeenteraad vastgestelde bestemmingsplan treedt daarmee niet in werking. De hogere kosten die zouden worden gedekt uit de grondopbrengst, worden daarom nu ten laste van de algemene reserve gebracht.	-398	
Loonkosten (S)		
De actualisatie en de verdeling van de loonkosten op de programma's zijn integraal bijgesteld zodat deze per beleidsveld een betere weergave zijn van de werkelijke personele inzet.	-254	

BVo71 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
Overschrijding plankosten (I)		
Bij een aantal projecten wordt een overschrijding op de plankosten verwacht, welke niet kunnen worden terugverdiend middels kostenverhaal. De reden hiervoor is een in het verleden gehanteerde plankostenscan die niet toereikend blijkt te zijn of initiatieven die niet tot een Anterieure overeenkomst leiden. Dekking voor deze overschrijding is de bestemmingsreserve gronden.	-325	
Verbouwing P3 (I)		
Voor de verbouwing van P3 is er in 2023 een bedrag vanuit het MeerJaren OnderhoudsPlan (MJOP) beschikbaar gesteld van € 173.000. Dit budget dient overgeheveld te worden naar 2024 omdat er nog niet gestart is met de verbouwing. Dit geldt ook voor de overheveling van vorig jaar (€ 166.000).	340	
Verliesvoorziening Waterlandkwartier (I)		
Middels raadsbesluit 1585054 (29 juni 2023) besloot uw raad eerder om de Grex Waterlandkwartier vast te stellen en hiervoor een verliesvoorziening ten laste van de bestemmingsreserve gronden te treffen. Deze voorziening wordt hier begrotingstechnisch verwerkt.	-5.499	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	-539	-165
Totaal	-22.480	15.988

Reserves en voorzieningen

Bestemmingsreserve gronden

In deze Najaarsnota wordt voorgesteld € 5.874.000 meer te onttrekken aan de bestemmingsreserve gronden dan oorspronkelijk begroot (een nadelige situatie dus) binnen programma 7. Dit nadeel wordt met name veroorzaakt door het verwerken van raadsbesluit 1585054, waarin is besloten een verliesvoorziening te vormen voor de Grex Waterlandkwartier. Het saldo van de reserve bedraagt € 8.634.585.

Programma 8 Veiligheid

BVo81 Veiligheid	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000.	-111	
Totaal	-111	

Investeringen

Dienstvoertuig handhaving

Door de groei van de stad en daarbij de groei van het aantal boa's is het noodzakelijk om gelijk aan deze groei uit te breiden met dienstvoertuigen. Om de handhavingstaak in de toekomst uit te kunnen blijven voeren en ook in de late uren veilig te werken is de uitbreiding van 3 voertuigen naar 4 noodzakelijk. Hiervoor is een bedrag van € 55.000 nodig. Er dienen 3 voertuigen continue inzetbaar te zijn en daarnaast is 1 voertuig nodig om de continue beschikbaarheid te kunnen waarborgen.

Programma 9 Economie

BV091 Economie	Lasten	Baten
Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) Binnenstad (S)		
In september 2022 stelde de gemeenteraad de nieuwe BIZ Binnenstad vast (raadsbesluit 1570962). Deze BIZ is gestart op 1 januari 2023 en hiermee kwam de inrichting voor Binnenstad Ondernemings Fonds (BOF) ten einde. Het financiële effect voor jaarschijf 2023 is meegenomen in deze Najaarsnota. De gemeente Purmerend faciliteert de BIZ, door de voor de BIZ-stichting verschuldigde BIZ-bijdragen te innen van de bijdrageplichtigen. De gemeente Purmerend stort de ontvangen BIZ-bijdragen door aan de BIZ-stichting onder aftrek van 3,5% van de opbrengst voor de gemaakte perceptiekosten.		153
Budgetoverheveling Uitvoeringsagenda economische visie (I)		
Bij de programmabegroting 2023 was incidenteel € 595.000 beschikbaar voor de economische visie van de gemeente Purmerend in 2023. Het uitvoeringsprogramma 2023-2024 bestaat deels uit een voortzetting en doorontwikkeling van het bestaande uitvoeringsprogramma (2021-2022) en deels uit de ambities uit het coalitieakkoord "Samen op koers" 2022-2026. Voor pijler 1 (Agrarisch & Werelderfgoed Beemster) en pijler 4 (Circulaire economie & bedrijventerreinen) vindt een aantal werkzaamheden pas in 2024 plaats. Een deel van het budget wordt doorgeschoven naar 2024.	213	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000.	-171	50
Totaal	42	203

Programma 10 Bestuur en concern

BV101 Bestuur & concern	Lasten	Baten
Bezwaar- en beroepschriften (I)		
De gemeente wordt geconfronteerd met steeds meer bezwaar en beroepschriften. Het aantal af te handelen bezwaren is meer dan verdubbeld ten opzichte van afgelopen jaar. Om de werkzaamheden hiervoor op te vangen is er inhuur van extern personeel nodig. Dit heeft hogere lasten tot gevolg. De hogere lasten zijn verspreid over meerdere teams en vallen in programma 1 en programma 10.	-150	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000.	-67	
Totaal	-217	

5 Financiële overzichten

5.1 Algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien en VPB

Overzichten	Lasten na Voorjaarsnota (wijziging 1 t/m 9)	Baten na Voorjaarsnota (wijziging 1 t/m 9)	Totaal Voorjaarsnota (wijziging 1 t/m 9)	Lasten Najaarsnota	Baten Najaarsnota	Totaal Najaarsnota	Bijgestelde Lasten na Najaarsnota (wijziging 1 tem 13)	Bijgestelde Baten na Najaarsnota (wijziging 1 t/m 13)	Totaal bijgesteld Najaarsnota (wijziging 1 t/m 13)
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	-8.444.457	213.356.177	204.911.720	2.998.620	3.814.473	6.813.093	-5.445.837	217.170.650	211.724.813
Overzichten overhead	-28.685.173	299.367	-28.385.806	-828.888	0	-828.888	-29.514.061	299.367	-29.214.694
Overzichten VPB en onvoorzien	-10	0	-10	144.644	0	144.644	144.634	-	144.634
Totaal overzichten	-37.129.640	213.655.544	176.525.904	2.314.376	3.814.473	6.128.849	-34.815.264	217.470.017	182.654.753

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Het saldo van de algemene dekkingsmiddelen stijgt met ruim € 6,8 miljoen tot ruim € 211,7 miljoen voordelig. Dit wordt veroorzaakt door € 3 miljoen lagere lasten en € 3,8 miljoen hogere baten. De belangrijkste wijzigingen zijn:

Bijstellingen x € 1.000	Lasten	Baten
Lagere reclameopbrengsten bedrijven investeringszones (BIZ) Binnenstad	-	-150
Lagere lasten nog te bestemmen middelen	2.806	-
Hogere baten gemeentefonds	-	3.969
Lagere lasten en hogere baten eigen financieringsmiddelen	193	29
Lagere inkomsten deelnemingen	-	-34
Totaal lasten en baten	2.999	3.814

TOELICHTING EXPLOITATIE

Lokale heffingen

Het ondernemingsfonds Binnenstad Purmerend is per 1 januari 2023 beëindigd. Vanaf deze datum is gestart met de Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) Binnenstad (besluit 1570962). Voor alle ondernemers van de Binnenstad is de BIZ-heffing ingevoerd voor een periode van 5 jaar. De ondernemer die op 1 januari van het jaar gebruiker is van een bedrijfsruimte in het BIZ-gebied betaalt een heffing. Als de bedrijfsruimte op 1 januari niet in gebruik is, betaalt de eigenaar van de bedrijfsruimte. Hiermee komt de reclameopbrengst van € 150.000 te vervallen en is dit ondergebracht bij programma 9 Economie.

Nog te bestemmen middelen

In het onderdeel nog te bestemmen middelen is een aantal collectieve stelposten voor de gemeentebegroting opgenomen. Deze stelposten betreffen de ontwikkeling van lonen, prijzen en subsidies.

Actualisatie loon- en prijsontwikkeling (LPO)

In de begroting is een stelpost opgenomen betreffende de ontwikkeling van prijzen van materiële budgetten. Gezien de excessieve stijgingen wordt er vanuit verschillende disciplines aanspraak gedaan op deze collectieve stelpost in deze Najaarsnota (o.a. vastgoed/huisvesting, tractiemiddelen, bedrijfsvoering, IHP) van € 0,53 miljoen. Hierdoor resteert er nog een bedrag van € 0,51 miljoen op de stelpost LPO. Deze stelpost valt in deze nota vrij ten gunste van de algemene reserve.

De gemiddelde stijging van de loonsom komt uit op 7,23% voor 2023. Het financiële effect van de ophoging van de loonkosten was meegenomen in de Voorjaarsnota als stelpost onder de nog te bestemmen middelen. In de Najaarsnota heeft de actualisatie en de verdeling van de loonkosten op de programma's plaatsgevonden, waardoor de stelpost voor € 1,41 miljoen vrijvalt. Doordat de laatste jaren op diverse functies inpassingen gedaan zijn (herwaardering), zijn er over het algemeen per organisatieonderdeel nog slechts kleine verschillen tussen de formatie en de inschaling. De budgetten voor schaalverschillen van € 0,35 miljoen zijn daarom komen te vervallen en ten gunste van de algemene reserve gebracht. Het financiële risico op een overschrijding binnen de programma's is minimaal.

In deze Najaarsnota vindt er op bovenstaande onderwerpen een gezamenlijke bijstelling plaats van € 2,8 miljoen (lagere last).

Gemeentefonds

De inkomsten uit het gemeentefonds stijgen met bijna € 4 miljoen waarmee het totale fonds voor Purmerend uitkomt op bijna € 195,1 miljoen. De stijging wordt veroorzaakt door ontwikkelingen in de mei- en septembercirculaire 2023. Samengevat is de stijging van de omvang van het gemeentefonds als volgt verdeeld:

Onderdeel (x € 1.000)	Bedrag	I/S	Programma
a. Taakmutaties (TM) en integratie (IU)/decentralisatie-uitkeringen (DU):			
1. Flankerend beleid energiearmoede (TM)	207	I	02. Samenleving/W&I
2. Dienstverlening gemeente aanpak armoede en schulden (TM)	165	S	02. Samenleving/W&I
3. Beschermd wonen (IU), loon- en prijsbijstelling	377	S	02. Samenleving/MO
4. Participatie (IU), loon- en prijsbijstelling	402	S	02. Samenleving/W&I
5. Leerlingenvervoer Oekraïne (DU)	120	I	02. Samenleving/MO
6. Taal voor ontheemden uit Oekraïne (DU)	81	I	02. Samenleving/MO
7. Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	74	I	02. Samenleving/W&I
8. Nationaal actieplan dakloosheid (DU)	210	I	02. Samenleving/MO
9. Brede school sport en cultuur/combinatiefuncties (DU)	-410	S	02. Samenleving/Onderwijs
10. Wet goed verhuurderschap (TM)	29	I	03. Wonen
11. Veilig wonen (DU)	7	I	10. Bestuur en concern
b. Financieel effect:			
<i>Effect mei- en septembercirculaire 2023:</i>			
- accres en vrijval onderzoeksagenda	925	I	Toevoeging begrotingsruimte
- BCF-plafond	1.780	I	Toevoeging begrotingsruimte
Totaal omvang gemeentefonds	3.969		

a. Taakmutaties, integratie- en decentralisatieuitkeringen

Hieronder volgt een toelichting op de grootste taakmutaties. Dit zijn posten uit het gemeentefonds die een beleidsdoel hebben en worden toegevoegd aan de programma's/beleidsvelden. Daarmee verlopen deze mutaties budgettair neutraal oftewel: ze hebben geen invloed op het begrotingssaldo.

1 en 2. Armoedebeloid

Om de stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen wordt in 2023 landelijk € 50 miljoen aan gemeenten beschikbaar gesteld. Dit budget kan worden gebruikt voor de extra inzet op het gebied van vroegsignalering en het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand. Voor nu wordt dit incidentele budget in 2023 van € 207.000 opgenomen op het beleidsveld Werk en Inkomen.

De Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden is in juli 2022 aan de Tweede Kamer gepresenteerd. Voor deze aanpak is in 2023 landelijk € 40 miljoen beschikbaar voor de investering in betere dienstverlening op het gebied van armoede en schulden. Met deze middelen is het mogelijk om aan de slag te gaan met de prioriteiten van de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden (bijvoorbeeld het verdubbelen van het gebruik van schuldhelpverlening en het tegengaan van kinderarmoede). Dit incidentele budget voor 2023 van € 166.000 wordt geraamd op het beleidsveld werk en inkomen.

3 en 4. Integratie uitkeringen sociaal domein (beschermd wonen en participatie)

Aan de budgetten beschermd wonen en participatie is de prijs- en loonindex aangepast naar het

prijspeil 2023 met respectievelijk 7,1% en 6,4%. Deze structureel hogere budgetten worden geraamd aan de uitgavenzijde van het beleidsveld Werk en inkomen (2023 € 695.000). In de Voorjaarsnota van het rijk is besloten om gemeenten te compenseren voor de bijzondere verhoging van het wettelijk minimumloon voor medewerkers in de Wsw. Dit betreft een meerjarige reeks die wordt toegevoegd aan het Wsw-onderdeel in deze integratie-uitkering. De bedragen in de reeks lopen af met de afbouw van de Wsw tot 2048. Deze structureel hogere budgetten circa € 84.000 worden geraamd aan de uitgavenzijde van het beleidsveld Werk en inkomen.

5 en 6. Extra incidentele middelen Oekraïne

Voor 2023 zijn er incidentele middelen beschikbaar gesteld om het gemeentelijk aanbod van taalonderwijs aan volwassen ontheemden uit Oekraïne te stimuleren. Verder is er een incidentele tegemoetkoming voor de kosten leerlingenvervoer aan leerlingen uit Oekraïne. Deze tegemoetkoming zijn gebaseerd op het aantal geregistreerde kinderen uit Oekraïne tot en met juli 2023. De hogere budgetten op deze onderdelen worden voor 2023 toegevoegd aan het beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning.

8. Nationaal actieplan dakloosheid

Het voornemen bij de Voorjaarsnota van het rijk is om landelijk vanaf 2024 structureel € 55 miljoen naar het gemeentefonds over te hevelen. Hierover vinden nog gesprekken plaats tussen onder andere VNG en het rijk. Voor nu wordt incidenteel voor 2023 landelijk € 55 miljoen beschikbaar gesteld voor het voorkomen van dakloosheid en het realiseren van woonplekken met passende ondersteuning voor (dreigend) dakloze jongeren en volwassenen. De uitgaven op het beleidsveld maatschappelijke ondersteuning wordt voor 2023 met een incidenteel bedrag van € 210.000 verhoogd.

9. Brede school sport en cultuur/combinatiefuncties

In februari 2023 is de regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en sociale basis 2023-2026 (Brede SPUK SGCS) gepubliceerd. Voor de bestaande Brede Regeling Combinatiefunctie betekent dit een wijziging van het type uitkering: van een decentralisatie uitkering naar een specifieke uitkering. Hiermee vervalt de inkomensoverdracht via het gemeentefonds. Deze uitname verloopt budgetneutraal (zie ook beleidsveld onderwijs).

b. Financieel effect mei- en septembercirculaire 2023

Hogere rijksuitgaven (nominaal accres)

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Via de normeringssystematiek van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. Hierop wordt het gemeentefonds aangepast (ook wel het accres genoemd). Sinds 2022 is het accres gesplitst in een volume- en een nominaal deel. Het volumedeel staat voor de komende jaren vast (tot en met 2026). Het nominale loon- en prijsdeel beweegt mee met de ramingen van het Centraal Planbureau (CPB). Als de inflatie lager uitvalt, dan daalt ook dit deel van de algemene uitkering evenredig mee. De index die hiervoor gebruikt wordt, is het gewogen gemiddelde van 3 indices: de loonvoet sector overheid (60%), de index materiële overheidsconsumptie (20%) en de index overheidsinvesteringen (20%). Bij de berekening van het accres bij de Voorjaarsnota 2023 van het rijk is rekening gehouden met de loon- en prijsontwikkeling uit het Centraal Economisch Plan (CEP) raming 2023. Als gevolg van de hogere inflatie vallen deze

percentages nu hoger uit. Vanaf 2023 is voor alle jaren sprake van een opwaartse stijging van het nominale accres ten behoeve van loon- en prijsstijgingen. Deze stijging omvat voor heel Nederland ongeveer € 272 miljoen in 2023 (inclusief extra prijscompensatie 2022). Voor Purmerend betekent dit een plus in 2023 van ruim € 0,63 miljoen.

Onderzoeksagenda herijking verdeling gemeentefonds

Met ingang van 2023 is de herverdeling van het gemeentefonds van kracht. De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) en de VNG hebben aangegeven dat het nieuwe model weliswaar een verbetering is ten opzichte van het oude model, maar dat verder onderzoek nodig is. Onderzoek naar de stapelingsproblematiek in het sociaal domein, naar de overige eigen middelen en naar de maatstaf eenpersoonshuishoudens. De eerste 2 onderzoeken zijn inmiddels opgestart en de uitkomsten worden in 2024 verwacht. De uitkomsten van deze onderzoeken verwachten wij niet eerder dan 2024. Door het later opstarten van deze onderzoeken komt de eerste tranche van € 300.000 voor 2023 te vervallen. Voor de jaren 2024-2027 blijft de stelpost van € 1,3 miljoen intact.

Voorschot BCF plafond 2023

Het BTW compensatiefonds (BCF) en het gemeentefonds zijn communicerende vaten. Gemeenten kunnen betaalde BTW claimen via het BCF. Het Rijk heeft een plafond aangebracht in de declaraties. In de septembercirculaire wordt jaarlijks een voorschot verstrekt. Net als het accres is het BCF plafond ook gefixeerd voor 2022-2026. De verwachte ruimte onder het plafond ten opzichte van de septembercirculaire 2022 is gestegen door intensiveringen uit het coalitieakkoord waardoor het plafond hoger is geworden. Dit geeft voor Purmerend een incidenteel voordeel van € 1,7 miljoen.

Eigen financieringsmiddelen

Aantrekken langlopende geldleningen

De financieringsbehoefte van de gemeente wordt gedurende het jaar afgedekt met kasgeldleningen. In de programmabegroting 2023 is rekening gehouden dat tot een maximum van € 49,8 miljoen vaste geldleningen aangetrokken mogen worden. Op dit moment is er nog geen reden om lang geld aan te trekken. De financieringsbehoefte ligt lager voornamelijk als gevolg van lagere investeringsuitgaven en hogere inkomsten (ondere andere gemeentefonds, diverse Spuk's Oekraïne en GALA-gelden). Tot op heden hebben we de financieringsbehoefte van de gemeente kunnen afdekken met kasgeldleningen, waarbij rekening is gehouden met de kasgeldlimiet. De verwachting is dat er pas in november een langlopende lening wordt aangetrokken. Dit betekent een incidenteel voordeel op de te betalen rente voor korte en lange financiering van afgerond € 150.000.

Deelnemingen

Stadsverwarming (SVP)

Om te kunnen voorzien in de (betaalbare) financiering is borgstelling van de leningen door de gemeente Purmerend benodigd en afgesproken in de aandeelhoudersovereenkomst. Met het oog op de schuldpositie van de gemeente is het beleid niet langer geld aan Stadsverwarming (SVP) uit te lenen, maar uitsluitend leningen te garanderen. In 2023 wordt een extra garantstelling verstrekt aan de SVP voor een lening van € 15 miljoen (voor 20 jaar met lineaire aflossing). De lening is met name nodig vanwege geplande investeringen (groei (nieuwbouw en aardgasvrij), verbeteringen van het bestaande warmtenet en investeringen in de huidige warmteproductiemiddelen, vervangen afleversets niet in eigendom SVP en de slimme meters). Daarnaast dienen er aflossingen plaats te

vinden op de reeds door SVP aangetrokken leningen. De in 2023 aan te trekken lening is de eerste lening binnen het in september 2023 door de raad afgegeven leningplafond voor de jaren 2023-2026. Binnen het leningplafond resteert nog € 50 miljoen (€ 65 miljoen minus € 15 miljoen). SVP is niet voornemens in 2023 nog een nieuwe lening aan te trekken. De risicoprovisie die de gemeente Purmerend hiervoor ontvangt (1 %) is in de begroting aangepast. Deze hogere provisie laat samen met de actualisatie op de overige deelnemingen een voordeel zien van € 31.250 voor de algemene middelen. Het structurele effect wordt meegenomen in de Voorjaarsnota 2024.

Alliander BV

Het resultaat na belastingen is in 2022 lager uitgevallen bij Alliander. Dit heeft een effect op de ontvangen dividenduitkering in 2023 die hoger was geraamd. Hiervoor wordt de begroting incidenteel verlaagd met € 76.000.

Overzicht overhead

Het saldo van het overzicht Overhead stijgt met ruim € 0,8 miljoen tot ruim € 29,2 miljoen nadelig. Dit wordt veroorzaakt door € 0,8 miljoen hogere lasten. De belangrijkste wijzigingen zijn:

BV121 Overhead	Lasten	Baten
Indexatie Microsoft licenties (I)		
Door een hoge indexering voor de kosten van de Microsoft licenties, is het budget niet toereikend. Deze extra kosten worden bijgeraamd.	-100	
Loonkosten (S)		
De actualisatie en de verdeling van de loonkosten op de programma's zijn integraal bijgesteld zodat deze per beleidsveld een betere weergave zijn van de werkelijke personele inzet.	-272	
Zwangerschapsverloven (I)		
In 2023 waren er veel zwangerschapsverloven binnen het personeel. Om het werk op te vangen is er meer personeel ingehuurd dan verwacht, wat resulteert in hogere lasten.	-150	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	-307	
Totaal	-829	

Investeringsen

Beschoeiingen Stadhuis

Naar aanleiding van de aanbesteding is gebleken dat, door de vertraging in de werkzaamheden, de kosten met betrekking tot de gevel van het Stadhuis hoger uitvallen. Hierdoor is de investering geïndexeerd met € 35.894.

Overzicht VPB en onvoorzien

Gedurende 2022 is tussen de gemeente en de Belastingdienst overeenstemming bereikt over de te hanteren openingsbalans voor de vennootschapsbelasting. De gemeente Purmerend is met ingang van 2017 vennootschapsbelasting plichtig. Op het moment van uitbrengen van deze Najaarsnota zijn de aangiften 2017 tot en met 2021 ingediend voor de voormalig gemeenten Purmerend en

Beemster. De aangifte 2022 is in concept opgesteld en wordt op korte termijn ingediend. Er is in deze Najaarsnota nog geen rekening gehouden met de vennootschapsbelasting over het jaar 2023. De vennootschapsbelasting over 2023 wordt in de jaarrekening 2023 opgenomen. Het voordeel van de vennootschapsbelasting van € 145.000 zoals verwerkt in deze Najaarsnota betreft een voordeel van € 159.000 die voortvloeit uit de aangifte 2021 van de voormalige gemeente Beemster. Daarnaast ontstaat er een bijstelling van de vennootschapsbelasting last over 2022 ter hoogte van € 14.000. Deze bijstelling betreft het verschil tussen de concept aangifte 2022, verwerkt in de jaarrekening 2022, en de aangifte 2022 die op korte termijn wordt ingediend.

5.2 Resultaatbestemming en reservemutaties

Inleiding

In de regels, vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), is bepaald dat:

- per programma eerst alle lasten en baten en het saldo daarvan worden begroot (resultaatbepaling, het resultaat voor bestemming);
- vervolgens wordt bepaald wat het resultaat van het totaal van de programma's is;
- aansluitend hierop hoe de toevoegingen en onttrekkingen aan egalisatie-, bestemmings- en algemene reserve plaatsvinden;
- tot slot het (financieel) resultaat bepaald wordt dat moet worden verwerkt in relatie tot de algemene reserve (onttrekken, dan wel toevoegen afhankelijk van het resultaat).

Hiermee wordt formeel de rol van de raad ingevuld bij het bestemmen van het resultaat. In de praktijk worden bij de toevoegingen en onttrekkingen aan specifieke reserves de eerdere afspraken met de raad over de bestemming gevolgd.

Opbouw financieel resultaat

Onderstaande tabel laat de ontwikkeling zien van het financiële resultaat 2023. Uiteindelijk moet dit resultaat worden toegevoegd of onttrokken aan de algemene reserve. In deze nota wordt voorgesteld om de algemene reserve te verlagen met het financieel resultaat van de Najaarsnota, te weten: € 2.495.125. Daarnaast heeft de raad al besloten een aantal bijstellingen direct uit de algemene reserve te bestemmen (per saldo in 2023 een onttrekking van € 8.127.085). Hiermee wordt een nadelig financieel resultaat verwacht van € 2.131.484.

(-/ = nadeel en +/- = voordeel), bedragen x € 1.000	Primitieve begroting 2023	Mutaties Voorjaarsnota 2023 (tem ge wijziging)	Bijgestelde begroting Voorjaarsnota 2023	Mutaties Najaarsnota 2023	Bijgestelde begroting 2023 (tem 13e wijziging)	Programma
Resultaat programma's (saldo baten/lasten)	-167.287	-29.336	-196.624	-2.317	-198.940	Alle programma's (1 t/m10)
Algemene dekkingsmiddelen (saldo baten/lasten)	205.834	-923	204.912	6.813	211.725	Algemene dekkingsmiddelen
Overzichten overhead, VPB en onvoorzien	-26.784	-1.602	-28.386	-684	-29.070	Overzichten
Resultaat voor bestemming 2023	11.763	-31.861	-20.098	3.812	-16.286	
Totaal mutaties 2023 bestemmingsreserves	2.849	8.378	11.227	-5.200	6.027	Resultaatbestemming
Totaal mutaties 2023 algemene reserve	-1.443	10.677	9.234	-1.107	8.127	Resultaatbestemming
Resultaat na bestemming: Prognose rekeningsaldo 2022	13.169	-12.805	364	-2.495	-2.132	

Toelichting op bovenstaande tabel voor wat betreft bestemmings- en egalisatiereserves

In deze Najaarsnota wordt voorgesteld om afgerond € 5,2 miljoen per saldo toe te voegen aan de bestemmingsreserves.

- *Bestemmingsreserve Woonvisie.* De actualisatie van de exploitatie tijdelijke woningen leidt per saldo tot een toevoeging van afgerond € 69.000. Hiermee loopt de reserve gelijk met het saldo van de business case tijdelijke woningen.
- *Bestemmingsreserve Duurzaamheid.* Lagere onttrekking afgerond € 3.861.000 door overheveling gelden naar 2024 voor de uitvoering van proeftuin blok 2. Daarnaast zijn er lagere uitgaven voor de budgetten op het uitvoeringsprogramma duurzaamheid (€ 300.000) en de ontvangen CDOKE gelden (€ 1.538.000). Deze budgetten worden overgeheveld naar 2024 door een hogere toevoeging van € 5.699.000 aan de reserve duurzaamheid.
- *Bestemmingsreserve parkeren.* Bij de Voorjaarsnota 2023 heeft de raad besloten om de jaarlijkse resultaten van het totaal van straatparkeren en garageparkeren te egaliseren met de reserve parkeren. Dit is besloten met het oog op de te bouwen parkeergarages in het Waterlandkwartier en de Binnenstad. Bij de Voorjaarsnota was nog onvoldoende ruimte om de parkeeropbrengsten volledig te egaliseren, dat wordt nu wel gedaan zodat dit in de jaarrekening een gesloten systeem is. Ook is bij deze Najaarsnota de parkeerexploitatie geactualiseerd (onder andere parkeergarages Stadhuisplein en Claxonate, straatparkeren en uitvoering parkeerregulering). Beide ontwikkelingen leiden per saldo tot een hogere dotatie van afgerond € 158.000.
- *Bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte.* In 2023 zijn er lagere uitgaven voor verschillende projecten op de beheersbudgetten openbare ruimte (Overwhere zuid/Wheermolen Oost en kunstwerken/duikers, € 774.000), is er een reservering voor vervanging van nieuwe bomen als gevolg van de stormschade Poly (€ 800.000) en een kostenverhaal met betrekking tot wegen, openbare ruimte (€ 1.727.000) vanuit de Beemster Compagnie. Deze budgetten worden overgeheveld naar 2024 door een hogere toevoeging van afgerond € 3.301.000. Daarnaast zijn er hogere uitgaven in 2023 door een onttrekking van € 1.485.000 uit de reserve door budgetoverheveling uit 2022 (Najaarsrapportage en Jaarrekening). Per saldo is een bedrag van € 1.816.000 onttrokken.
- *Bestemmingsreserve gronden.* Om de reserve gronden de komende jaren op peil te houden gezien de grote projecten in het kader van Purmerend 2040 (De Koog, Waterland kwartier, Oostflank en bijbehorende mobiliteitsopgave) zijn extra middelen noodzakelijk. Om hierin te voorzien is eenmalig afgeweken van de 50% - 50% regeling bij winstneming, namelijk door eenmalig 100% van de winst toe te voegen aan de reserve gronden. Conform besluit 1584604 is 50% van de winstneming uit de jaarrekening 2022 van € 3.470.000 alsnog toegevoegd aan deze reserve gronden. Voor niet gedekte plankosten van diverse IO's en AO's is een bedrag van € 555.000 onttrokken. Verder is er rekening gehouden bij de vaststelling van de grondexploitatie Waterlandkwartier met een verliesvoorziening door een onttrekking van € 5.499.000 (besluit 1584604). Voor het gemeentelijk breed ecologisch onderzoek is het ritme aan te passen. Hierdoor vindt er een lagere onttrekking plaats van € 180.000. Bij de aankoop van Geulenstraat 64-70 was de verwachting dat er een tijdelijke verhuur zou plaatsvinden aan Odion. Dit vindt nu geen doorgang. Deze lagere huuropbrengsten betekent een lagere onttrekking van € 50.000. Voor de visie op recreatie en toerisme is een bedrag onttrokken van € 50.000. Hierdoor is een bedrag van afgerond € 5.874.000 onttrokken. Per saldo is een bedrag van € 2.404.000 onttrokken.

Verloop algemene reserve 2023

Door het financieel resultaat van de Voorjaarsnota 2023 (wijzigingen 1 t/m 9), het Meerjaren Programma Grondexploitaties (MPG, wijziging 10), realisatie Skills Garden nabij sportcomplex De Beuk (wijziging 11), buitenbad Leegwaterbad (wijziging 12) en de Najaarsnota (wijziging 13) en de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2022 verandert de mutatie van de algemene reserve. In de huidige raming daalt de algemene reserve in 2023 met € 10.258.569. Dit wordt veroorzaakt door diverse incidentele onttrekkingen van € 8.127.085 en de onttrekking van het geprognosticeerd resultaat 2023 van € 2.131.484. Dit wordt bij deze Najaarsnota in de begroting 2023 verwerkt. Dit staat samengevat in de onderstaande tabel:

Ontwikkeling algemene reserve 2023 (bedragen x € 1.000)	2023
Stand jaarrekening 2022 (inclusief resultaat)	71.271
Resultaatbestemming 2022 (cf. besluit 1584721) via exploitatie/reserve 487	
Incidentele onttrekkingen/toevoegingen algemene reserve	-6.640
Totaal aan incidentele onttrekkingen en toevoegingen	-8.127
(Geprognosticeerd) resultaat Voorjaarsnota 2023	-2.131
Prognose stand jaarrekening 2023	61.012

Doorgeschoven werkzaamheden via de algemene en bestemmingsreserves

Algemene reserve

In onderstaande toelichting worden alleen de overhevelingen groter dan € 200.000 toegelicht. De overige toelichtingen op de overhevelingen vindt u terug in hoofdstuk 5 de programma's.

Energietoeslag

Op Prinsjesdag 2022 kondigde het kabinet aan dat de eenmalige energietoeslag in 2023 opnieuw kan worden uitgekeerd. Huishoudens die behoren tot de doelgroep komen dan weer in aanmerking voor een energietoeslag van € 1.300. In 2023 vindt ambtshalve betaling plaats aan de huishoudens waarvan duidelijk is dat zij recht hebben op de energietoeslag (dat zijn huishoudens met een uitkering Participatiewet en huishoudens die in 2022 al AOW-gerechtigd waren). De overige huishoudens die in 2022 energietoeslag hebben ontvangen hoeven geen actie te ondernemen. Zij ontvangen in 2023 automatisch een aanvraagformulier. De Rijksbijdrage voor 2023 bedraagt € 6,3 miljoen. Inmiddels is er € 2,5 miljoen uitbetaald en wordt er nog € 2 miljoen in 2023 aan energietoeslag verwacht uit te betalen. Voorgesteld wordt om van de vrijval in 2023 een bedrag van € 1,7 miljoen ten gunste van de algemene reserve te brengen en dit in te zetten om onze inwoners daar waar nodig extra te ondersteunen in 2024, door dit budget met hetzelfde bedrag te verhogen ten laste van de algemene reserve.

Da Vinci en SG Antoni Gaudí

In de begroting 2023 stond de sloop voor de nieuwbouwlocatie van het Da Vinci en SG Antoni Gaudí in de planning. Inmiddels is duidelijk dat de sloop van de locatie Bergmolen 2 plaatsvindt in 2024 en de sloop van de locatie Flevostraat 247 in 2026. Dit leidt tot een vrijval in 2023 van 1,71 miljoen

aan afwaardering boekwaarde en sloopkosten. In 2024 wordt € 1,24 miljoen aan afwaardering en sloopkosten geraamd en in 2026 wordt € 0,7 miljoen hiervoor geraamd. Er zit een verschil van € 0,2 miljoen tussen de vrijval in 2023 en de bijraming in 2024 en 2026 omdat de afwaardering van de boekwaarde in 2023 niet juist bepaald was.

Verkeersveiligheid

Bij de programmabegroting 2023 zijn de volgende budgetten beschikbaar gesteld:

- Pilot Fonds urgente maatregelen € 100.000 (incidenteel);
- Verbeteren van de verkeersveiligheid/ openbaar vervoer € 140.000 (structureel);
- Fietsnetwerk € 45.000 (structureel).

Voorgesteld wordt om een bedrag van € 265.000 vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve in 2023 en de werkzaamheden uit te laten voeren in 2024.

Onderzoekskosten mobiliteitsplan

In december 2022 stelde de gemeenteraad het Mobiliteitsplan Purmerend vast (besluit 1573753). Dit plan schetst de kaders voor de mobiliteit van Purmerend voor de komende jaren. Het brengt in beeld welke gevolgen en kansen verdergaande verstedelijking heeft op het verkeer en vervoer in de gemeente. Ook geeft het inzicht vanuit welke beleidsuitgangspunten er verkeersmaatregelen worden uitgewerkt. Het mobiliteitsplan geeft een globaal inzicht in de financiële omvang van de maatregelen die nodig zijn. De haalbaarheid van de investeringen zijn afhankelijk van bijdrage van derden (Vervoerregio, Rijksoverheid, provincie en ontwikkelende partijen). Daarom is gekozen voor een programmatische aanpak, waarover jaarlijks wordt gerapporteerd. In deze Najaarsnota wordt voorgesteld om de onderzoeksbudgetten die beschikbaar zijn gesteld voor 2023 van € 0,55 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve en dit bedrag in 2024 weer te onttrekken aan de algemene reserve. Overigens wordt 50% van het onderzoeksbudget gefinancierd door de Vervoersregio Amsterdam.

Verbouwingsbudget P3

P3 wordt verbouwd tot een integraal muziekcentrum waarin naast P3 en theater De Verbeelding ook Muziekschool Waterland een volwaardige plek krijgt. Hiermee wordt het gebouw optimaal gebruikt. Het definitieve ontwerp wordt middels een aanbesteding in de markt gezet. De verwachting is dat we deze eind 2023/begin 2024 kunnen publiceren. Op basis van resultaten uit de aanbesteding wordt vervolgens een partij geselecteerd voor de realisatie van het integraal muziekcentrum. Gelet op de huidige marktsituatie en de gepaard gaande prijsstijgingen voor onder andere materialen is er rekening gehouden dat er vanuit het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) een ophoging moet plaatsvinden. Daar de start van de verbouwing naar verwachting de tweede helft van 2024 start, wordt het budget vanuit het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor 2023 van € 339.000 toegevoegd aan de algemene reserve en in 2024 weer onttrokken aan de algemene reserve.

Uitvoeringsagenda economische visie

In 2020 is het integraal economisch perspectief en ambitie vertaald in de 'Economische Visie Beemster + Purmerend #datwerkt!'. Deze visie voor de nieuwe gemeente is door de raad in maart 2021 vastgesteld. De visie wordt tweejaarlijks vertaald naar een uitvoeringsprogramma. Jaarlijks wordt incidenteel budget geraamd in de begroting om stappen te maken in de verwezenlijking van de ambities zoals gesteld in de economische visie. In de programmabegroting 2023 is er incidenteel

een bedrag van € 745.000 beschikbaar gesteld. Het uitvoeringsprogramma 2023-2024 bestaat deels uit een voortzetting en doorontwikkeling van het bestaande uitvoeringsprogramma (2021-2022) en deels uit de ambities uit het coalitieakkoord "Samen op koers" 2022-2026. Voor pijler 1 (Agrarisch & Werelderfgoed Beemster) en pijler 4 (Circulaire economie & bedrijventerreinen) vinden een aantal werkzaamheden pas plaats in 2024. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 213.000 door te schuiven naar 2024 en dit bedrag toe te voegen in 2023 aan de algemene reserve.

In de besluitvorming wordt gevraagd om in te stemmen met het in 2024 opnemen van de in 2023 doorgeschoven werkzaamheden in de begroting. Het betreft de volgende projecten:

Programma (bedragen x € 1.000)	Omschrijving	Jaar	Lasten
01. Publiekdiensten	Doorschuiven budget omgevingsvisie	2024	181
02. Samenleving/Onderwijs	Doorschuiven budget energietoeslag	2024	1.788
02. Samenleving/Werk en inkomen	Doorschuiven sloopkosten en afboeking boekwaarde PSG locaties Bergmolen en Flevostraat	2024&2026	1.938
05. Bereikbaarheid	Doorschuiven budget verkeersveiligheid	2024	265
05. Bereikbaarheid	Doorschuiven budget onderzoekskosten mobiliteitsplan	2024	275
07. Ruimtelijke ordening	Doorschuiven voorbereidingsbudget PVA IKC Middenbeemster	2024	85
07. Ruimtelijke ordening	Doorschuiven verbouwingsbudget P3	2024	339
07. Ruimtelijke ordening	Doorschuiven budget dorpsvisie Noord- en Westbeemster	2024	125
09. Economie	Doorschuiven budget uitvoeringsagenda economische visie	2024	213
Totaal			5.208

Bestemmingsreserves

Het ritme van planning en uitvoering van grote projecten in de openbare ruimte sluit niet aan op de jaarlijkse budgetcyclus. Binnen de huidige regels voor budgetdiscipline kunnen hierdoor problemen ontstaan bij het beschikbaar houden van de benodigde budgetten waardoor uiteindelijk het risico ontstaat van verlies van kwaliteit van de openbare ruimte. Grotere, civiele projecten in de openbare ruimte (bijvoorbeeld kunstwerken, elementen, wegenbeheer) zijn veelal gebaseerd op meerjarige vervangingschema's en kennen vaak een lange doorlooptijd. Omdat rekening moet worden gehouden met diverse exogene factoren (samenloop met andere projecten, derden, inspraak, vergunningen) zijn dergelijke projecten vaak lastig te plannen en zijn afwijkingen dan ook regelmatig aan de orde. Dit vereist budgetflexibiliteit voor de budgetten voor het beheer van de openbare ruimte. Om aan deze flexibiliteit tegemoet te komen is de bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte ingesteld, waarbij onder andere de volgende projectbudgetten worden overgeheveld naar 2024: revitalisering Overwhere Zuid en Wheermolen Oost en beheer civiele kunstwerken (duikers). Voorgesteld wordt om het budget van € 774.000 ten gunste te brengen van de reserve instandhouding openbare ruimte in 2023 en in 2024 (€ 100.000 duikers) en in 2027 (€ 674.000) hieraan weer te onttrekken. Voor de stormschade Poly is een bedrag van € 0,8 miljoen gereserveerd voor de vervanging van 500 nieuwe bomen in 2024.

Gemeenten spelen een belangrijke rol in de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid. Deze hebben enerzijds betrekking op de energie, maar ook aan de verbreding naar andere aspecten van duurzaamheid, zoals mobiliteit en klimaatbestendigheid. Er staan grote opgaven voor de toekomst. Het rijk stelt hiervoor verschillende middelen beschikbaar om gemeenten te ondersteunen en er worden budgetten vrijgemaakt in de uitvoeringsagenda duurzaamheid door Purmerend (denk aan de Regionale Energiestrategieën, de uitrol van warmtenetten en het aardgasvrij maken van woningen). Purmerend stuurt op klimaatdoelstellingen, maar we zien dat het moeilijk is om vooraf de uitgaven exact in te schatten. Om die reden wordt voorgesteld om voor de onderdelen duurzaamheidssubsidies en duurzaamheidsloket en de ontvangen CDOKE gelden (voor het aantrekken van extra personeel, kennisvergroting en externe expertise) om alle (per saldo) overschotten van € 1,8 miljoen toe te voegen aan de bestemmingsreserve duurzaamheid. De bestedingen zijn nog niet bekend en worden voorgelegd in 2024 in de nieuwe duurzaamheidsbeleidsnota. Daarnaast is het budget vanuit de proeftuin voor blok 2 voor € 3,9 miljoen overgeheveld. Het warmtenet voor blok 2 is uitgelopen. Ook dit budget wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve duurzaamheid. Deze wordt in 2024 weer onttrokken uit deze reserve. Er zit een verschil van € 0,27 miljoen tussen de vrijval in 2023 en de bijraming in 2024, omdat de uitvoeringskosten hoger uitvallen.

Bestemmingsreserve (bedragen x € 1.000)	Omschrijving	Jaar	Lasten
Reserve instandhouding openbare ruimte	Doorschuiven projectbudget Overwhere Zuid/ Wheermolen Oost, en duikers (kunstwerken)	2024&2027	774
Reserve instandhouding openbare ruimte	Stormschade Poly	2024	800
Reserve duurzaamheid	Doorschuiven budgetten duurzaamheid en CDOKE gelden	n.n.t.b.	1.837
Reserve duurzaamheid	Doorschuiven uitvoeringsbudget proeftuin blok 2	2024	4.134
Totaal			7.545

Bijlage (structurele) effecten 2024-2027 Najaarsnota

Omschrijving (+ = voordeel en - = nadeel)	Lasten/Baten	Programma	2024	2025	2026	2027	I/S
Stand primitieve Begroting 2024 (raadsbesluit 1588250)			4.073	3.986	1.416	52	
1e wijziging op de primitieve begroting (raadsbesluit 1588250)			-3.720	-3.592	-11.790	-12.763	
A. Mutaties op de primitieve begroting 2024 t.l.v. begrotingssaldo:							
Koepelvrijstelling doorschuif BTW Werkom	Lagere lasten	02. Samenleving / W&I	100	100	100	100	S
Gesloten systeem betaald parkeren (dekking Waterlandkwartier)	Lagere lasten	05. Bereikbaarheid	105	104	101	100	S
Aanschaf dienstvoertuig handhaving (kapitaallasten)	Hogere lasten	08. Veiligheid	-10	-10	-10	-10	S
Uitwerking septembercirculaire 2023 - nieuwe financieringsmethodiek - volumedeel	Hogere baten	Algemene dek.mid.	-	-	-	3.467	S
B. Mutaties op de primitieve begroting 2024 budgetneutraal:							
Doorschuiven budget omgevingsvisie	Hogere lasten	01. Publiekdiensten	-181	-	-	-	I
Indexering krediet DocuDistri systeem (kapitaallasten)	Hogere lasten	01. Publiekdiensten	-6	-6	-6	-6	S
Middelen Integraal Zorgakkoord (IZA)	Hogere lasten	02. Samenleving / MO	-2.851	-2.851	-2.851	-	I
Dekking specifieke uitkering Integraal Zorgakkoord (IZA)	Hogere baten	02. Samenleving / MO	2.851	2.851	2.851	-	I
Middelen Rijksvaccinatieprogramma vanuit septembercirculaire 2023	Hogere lasten	02. Samenleving / MO	-24	-25	-23	-24	S
Middelen wet minimum loon participatie vanuit septembercirculaire 2023	Hogere lasten	02. Samenleving / W&I	-80	-77	-71	-65	S
Middelen bijzondere bijstand en vroegsignalering vanuit septembercirculaire 2023	Hogere lasten	02. Samenleving / W&I	-204	-	-	-	I
Budgetten gebundelde uitkering (BUIG, uitgavendeel)	Hogere lasten	02. Samenleving / W&I	-2.869	-2.869	-2.869	-2.869	I
Budgetten gebundelde uitkering (BUIG, inkomstendeel)	Hogere baten	02. Samenleving / W&I	2.869	2.869	2.869	2.869	I
Doorschuiven budget energietoeslag	Hogere lasten	02. Samenleving / W&I	-1.788	-	-	-	I
Realisatie Skills Garden nabij sportcomplex De Beuk	Hogere lasten	02. Samenleving / S&R	-30	-31	-31	-32	S
Huuropbengsten Skills Garden onderwijs/Spurd	Hogere baten	02. Samenleving / S&R	30	31	31	32	S
Hogere huurlasten Spinnepok 3	Hogere lasten	02. Samenleving / Onderwijs	-102	-208	-105	-	I
Vergoeding PSG gymuren Spinnepok 3	Hogere baten	02. Samenleving / Onderwijs	102	208	105	-	I
Doorschuiven voorbereidingsbudget PVA IKC Middenbeemster	Hogere lasten	02. Samenleving / Onderwijs	-85	-	-	-	I
Ophoging krediet De bloeiende Perelaar (schoolplein)	Hogere lasten	02. Samenleving / Onderwijs	-21	-21	-20	-20	S
Sloopkosten en afboeking boekwaarde middelbare school Bergmolen 2 (2024) en Flevostraat 2024 (2026)	Hogere lasten	02. Samenleving / Onderwijs	-1.238	-	-701	-	I
Doorschuiven budget proeftuin aardgasvrij	Hogere lasten	04. Milieu	-4.134	-	-	-	I
Actualisatie parkeervergunningen straatparkeren	Hogere en lagere baten	05. Bereikbaarheid	13	-41	-95	-95	S
Doorschuiven onderzoeksbudget Mobiliteitsplan	Hogere lasten	05. Bereikbaarheid	-550	-	-	-	I
Doorschuiven budget bijdrage mobiliteitsplan bijdrage Vervoersregio Amsterdam	Hogere baten	05. Bereikbaarheid	275	-	-	-	I
Doorschuiven budget verkeersveiligheidsonderzoek	Hogere lasten	05. Bereikbaarheid	-265	-	-	-	I
Aanbesteding straatreiniging (prijsverhoging)	Hogere lasten	06. Beheer openbare ruimte	-110	-110	-110	-110	S
Doorschuiven budget kunstwerken- duikers	Hogere lasten	06. Beheer openbare ruimte	-100	-	-	-	I
Verschuiving Ecologisch onderzoek flora en fauna (3 jaarlijks)	Hogere en lagere lasten	06. Beheer openbare ruimte	-	-380	380	-	I
Doorschuiven projectbudget Overwhere zuid/Wheermolen-oost	Hogere lasten	06. Beheer openbare ruimte	-	-	-	-674	I
Doorschuiven budget stormschade Poly	Hogere lasten	06. Beheer openbare ruimte	-800	-	-	-	I
Doorschuiven budget ontwikkelplan Noord- en Westbeemster	Hogere lasten	07. Ruimtelijke ordening	-125	-	-	-	I
Doorschuiven verbouwingsbudget P3	Hogere lasten	07. Ruimtelijke ordening	-339	-	-	-	I
Doorschuiven budget economische uitvoeringsagenda	Hogere lasten	09. Economie	-213	-	-	-	I
Middelen veilig wonen vanuit septembercirculaire 2023	Hogere lasten	10. Bestuur en concern	-7	-7	-7	-	I
Uitwerking septembercirculaire 2023 gemeentefonds	Hogere baten	Algemene dekkingsmiddelen	2.179	1.616	1.305	1.258	S

Nominale stijging Ipo (accres) septembercirculaire 2022 naar loon- en prijsontwikkeling (LPO)	Hogere lasten	Algemene dek.mid.	-1.865	-1.506	-1.203	-1.169	S
Dekking aanbesteding straatreiniging naar loon- en prijsontwikkeling (LPO)	Lagere kosten	Algemene dek.mid.	110	110	110	110	S
Dekking krediet De bloeiende Perelaar (schoolplein) naar loon- en prijsontwikkeling (LPO)	Lagere lasten	Algemene dek.mid.	21	21	20	20	S
Dekking indexering krediet DocuDistri systeem (kapitaallasten) naar loon- en prijsontwikkeling (LPO)	Lagere lasten	Algemene dek.mid.	6	6	6	6	S
Dekking ophoging krediet beschoeiing voor de parkeergarage van het Stadhuis naar LPO	Lagere lasten	Algemene dek.mid.	1	1	1	1	S
Ophoging indexering krediet beschoeiing voor de parkeergarage van het Stadhuis	Hogere lasten	Overhead	-1	-1	-1	-1	S
Actualisatie parkeervergunningen straatparkeren (onttrekking/toevoeging)	Lagere en hogere baten	Bestemmingsreserve parkeren	-13	41	95	95	S
Doorschuiven budget proeftuin aardgasvrij (onttrekking)	Hogere baten	Bestemmingsreserve duurzaamheid	4.134	-	-	-	I
Verschuiving Ecologisch onderzoek flora en fauna (3 jaarlijks, onttrekking/toevoeging)	Hogere en lagere baten	Bestemmingsreserve gronden	-	380	-380	-	I
Doorschuiven projectbudget Overwhere zuid/Wheermolen-oost (onttrekking)	Hogere baten	Bestemmingsreserve IBOR	-	-	-	674	I
Doorschuiven budget kunstwerken- duikers (onttrekking)	Hogere baten	Bestemmingsreserve IBOR	100	-	-	-	I
Doorschuiven budget stormschade Poly (onttrekking)	Hogere baten	Bestemmingsreserve IBOR	800	-	-	-	I
Doorschuiven budget ontwikkelplan Noord- en Westbeemster (onttrekking)	Hogere baten	Algemene Reserve	125	-	-	-	I
Doorschuiven voorbereidingsbudget PVA IKC Middenbeemster (onttrekking)	Hogere baten	Algemene Reserve	85	-	-	-	I
Doorschuiven Sloopkosten en afboeking boekwaarde Bergmolen 2/ Flevostraat 247 (onttrekking)	Hogere baten	Algemene Reserve	1.238	-	701	-	I
Doorschuiven verbouwingsbudget P3 (onttrekking)	Hogere baten	Algemene Reserve	339	-	-	-	I
Doorschuiven onderzoeksbudgetten mobiliteitsplan (onttrekking)	Hogere baten	Algemene Reserve	275	-	-	-	I
Doorschuiven budget economische uitvoeringsagenda (onttrekking)	Hogere baten	Algemene Reserve	213	-	-	-	I
Doorschuiven budget verkeersveiligheidsonderzoek (onttrekking)	Hogere baten	Algemene Reserve	265	-	-	-	I
Doorschuiven budget omgevingsvisie (onttrekking)	Hogere baten	Algemene Reserve	181	-	-	-	I
Doorschuiven budget energietoeslag (onttrekking)	Hogere baten	Algemene Reserve	1.788	-	-	-	I
Najaarsnota: 2e wijziging op de primitieve begroting 2024			195	194	190	3.656	
Stand na 2e wijziging op de primitieve begroting 2024			548	588	-10.183	-9.055	

Bezoekadres

Purmersteenweg 42
1441 DM Purmerend

Postadres

Postbus 15
1440 AA Purmerend

Telefoon & e-mail

(0299) 45 24 52
info@purmerend.nl

purmerend.nl